

SLOVENE C

Štev. 259. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
(vhod čez dvorlase nad tiskarno).
Urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v soboto, 12. novembra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnisti
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Ima se tudi se računajo enostopna petlitra (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsna
24 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona šte. 288.

Enketa o „Slov. ljud. stranki“.

Poslal nam je svoje mnenje mož, ki vživa splošno spoštovanje v slovenskih krogih. Dasi je bil svoj čas član ljubljanskega občinskega sveta, že dalj časa ni nastopil kot aktivni politik. A opazoval je vedno naše javno življenje, zlasti z ozirom na gospodarske interese. Ker je predsednik največjega slovenskega stavbinskega podjetja „Union“, v katerem se mu je posrečilo zbrati velike gnotne sile za javno koristno podjetje, nam je še posebno dobro došel njegov glas.

3. Primarij dr. Vinko Gregorič:

Ako Vam tudi jaz izrazim svoje mnenje, ne storim tega kot aktiven politik. Mene sili k temu ljubezen do svoje lepe domovine, ljubezen do svojega naroda, ki mora priti v doglednem času ob ves vpliv, ako se ne naredi mir. Nove stranke ni treba. Nova stranka, nov program! Program imamo pa že čez glavo preveč. Nositelji idej nove stranke bi se morali rekrutirati iz pristašev obeh strank, to se pravi, vsaka sedaj obstoječih strank bi smatrala te može kot politične renegate. Nadalje mora imeti vsaka stranka svoje glasilo, drugače je mutasta. Ali se hoče ustanoviti nov list? Kaj potem s „Slovencem“ in „Slov. Nar.“? Zmešnjava bi bila še večja, sosebno pri volitvah. Tako srednjo stranko je „Slovenec“ opetovano neusmiljeno bagateliziral. Kakor sedaj šanse stoje, je popolnoma izključeno, da bi v doglednem času ena stranka drugo tako oslabil, da bi na političnem polju ne prišla v poštev.

Edino sredstvo napraviti mir med Slovenci in vzgojiti narod k plodenosnemu kulturnemu delu je — poštena sprava. Noben razumen politik ne pričakuje, da si bosta padli stranki takoj v naročje. Veliko

težkoč bo premagati, a preverjen sem, da bo šlo. Treba je le dobre volje in veliko samozatajevanja na obeh straneh. Pred vsem se mora pa pričeti. Dogovorno morata pa obe glasili storiti prvi korak, da poneha ta boj, dokler traja „enketa“. V prvi vrsti naj bi izginili iz časopisja tisti skrajno razžaljeni osebni napadi, ki dajo le nasprotnikom orožje v roké, da se iz nas nerca delajo, eni ali drugi stranki pa vzgoje najhujše nasprotnike. Priznati moramo tudi nasprotniku pravico.

Po mojem mnenju bi morala „kat. nar. stranka“ prva storiti korak za faktično posvetovanje obeh strank, ker je „Slovenec“ to idejo prvi sprožil. Eventualni stik skupnega delovanja bi se morebiti našel na finančnem polju. Skupno postopanje pri industrijskih podjetjih bi se najlože doseglo, in če sta angažirani obe stranki, bo tudi lože skupno postopanje vsaj v najvažnejših, za naš narod vitalnih vprašanjih.

Ljudstvo, ki je sedaj do skrajnosti politično razburjeno, je treba pomiriti; navediti se mora brez strasti presojevati politične pojave v domovini, potem šele je mogoče misliti na eno mogočno slovensko stranko, ki bi obsegala vse slovenske pokrajine, kratko: mirnih priprav nam je treba. Sosebno se moramo ogibati vsakih nasprotujočih si volitev. Vsaka stranka naj ostane v posesi svojih mandatov, eventualne premembe sme bi se le po skupnem dogovoru vršiti.

To je ideja. Ideja „sprave“ zamore pa le uresničiti časnikarstvo, ta velesila, ki govori s tisoči in tisoči jeziki narodu. Od našega časnikarstva je tedaj odvisno, ali se uresniči ideja „miru in sprave“, ali ne.

V Ljubljani, dne 10. nov. 1904.

Dr. V. Gregorič.

Stranka vladnih lakajev.

Čim bolj se bliža zasedanje državnega zbora, tem nervoznej postajajo naši vladni lakaji, to je tista ožja družba, ki se zbira okoli »slovenskega« državnega in deželnega poslanca dr. Ivana Tavčarja kot svojega absolutnega poglavarja in preroka.

Ta nesrečni politik je izgubil že zdavnaj vsako čustvo za čast našega naroda in njega skupne interese. V zadnjem času je izgubil še docela razum za dostojnost svoje lastne stranke. Z upravnasjo ponižnostjo, pohlevnostjo in zvestobo se valja ta politik v prahu pred ekscelencama Heinom in dr. pl. Körberjem — on, ki je pred štirimi leti na volivnem shodu v Postojni ponosno izjavljal, da bo dr. pl. Körberju kazal na Dunaju svojo kvederšivani škorenj! Ta ošabna poza se je popolnoma počevedrila — in danes obsipa dr. Tavčar v zvezi s svojo najožjo gardo le še slovenske sorojake in včasih tudi celo slovensko ljudstvo s bolestnimi in gnjusnimi izrodki svojega dekadentnega talenta.

Ni je bilo kmalu priilike, ko se je to kazalo tako markantno, kakor v zadnjih dnevih.

Nekateri jugoslovanski listi — osobito zaderski »Narodni List« in tržaška »Edinost« — so trdili, da med mladočeškimi klubom in »Slovensko zvezo« obstoji pogodba, po kateri obstrukcija v drž. zboru more prenehati le v sporazumu obeh klubov.

Ta vest je bila sposobna razburiti vladne živce, saj je občeznano, da kadar koli je še vlada Čehom kaj koncedirala, je vselej nemške nacionalce odškodnovala na račun slovenskega naroda — bodisi na Stajerskem, na Koroškem, na Kranjskem, ali pa povsod ob enem. Občeznano je tudi na

Slovenskem, da ima slovenski narod z dunajsko vlado še mnogo starih računov urediti.

Skratka, če je ona vest resnična, če oni pakt res obstoji, — to gotovo ne more biti v škodo, temveč le v korist slovenskemu ljudstvu; pač pa tvori veliko zadrego za sedanjost vlado.

Če se torej dr. Tavčar in njegovi brez-pogojni privrženci razburjajo nad dozdevnim »paktom« in če vsled tega hité tajiti obstoj te pogodbe, akoravno po naravi cele zadeve ne morejo imeti količikaj zanesljive informacije o resničnem položaju, — je jasno, da jih pri tem vodijo le lakajska čustva napram vladi. V svoji slepi strasti zoper naše ljudstvo, ki se nikakor noče udati njihovim slepilom, so namreč ti ljudje zašli v popolno odvisnost od barona Heina in po njem tudi venake odvisnost od Körberjeve vlade. V tej svoji lakajski odvisnosti so pripravljeni vsak hip izvršiti vsako izdajstvo zoper naš narod, kakor se je to dosti jasno pokazalo pred 2 letoma v zadevi celjske gimnazije, ko so uprizorili nad vse grdo sistematično gonjo v ta namen, da bi spravili slovenske razrede iz Celja in tako dejanski etabrirali v tem mestu za vse čase absolutno gospodarstvo nemško-nacionalne klike. Vse to iz lakajske postrežljivosti vladi.

K sreči je politična moč teh ljudi baš v nasprotnem razmerju z njihovo servilnostjo; in njihovo iškarjotsko početje se je razbilo ob soglasnem odločnem odporu celega naroda. Izdajska klika je bila osmešena v svoji popolni obnemoglosti. Od tistega časa je še bolj nego kedaj poprej zašla v vladno lakajstvo in skoro vse njeno politično »delovanje« obstoji v tem, da v zvezi s Heinom dosledno konspirira zoper interese slovenskega naroda.

Storili bi narodno-napredni stranki kri-

LISTEK.

Praške goske.

(Napisal Iv. Baloh.)

Bližala se je Martinova nedelja. Jesensko solnce je izgubilo svojo gorkoto, in mestna gospoda ni delala dolgih nedeljskih izletov, ker ji večerna mrzla sapa ni prijala, zato je rajši ostajala doma ter posedala porazličnih gostilnah. Večina inteligence se je zbirala pri gospej Brglezovi, ki je imela priznano najboljšo kuhinjo. Gospa Brglezova je imela gostilno; sicer je bila omožena, ali mož njen se ni brigal za gostilno, bil je pomožni uradnik pri davkarji. To je pa le dobro vplivalo na gostilno njegove žene, ker je marsikdo obiskal gostilno radi gospoda Brgleza, da mu je naredil kako prošnjo ali mu dal dober svet, ker je bil kot star vojak in mnogoleten uradnik v vseh stvarih doma, kakor je trdila njegova boljša polovica. Pri gospej Brglezovi se je torej zbirala večina malomestnega izobraženstva. Pa je bila tudi ponosna gospa Brglezova na to! Zato je tu pa tam gospodi postregla s kakim izvanrednim povabilom. Navada je že bila, da se je na pustni večer zbrala vsa

družba pri pustnih krcin, tje po Veliki noči pri izborni šunki, katere nikdo ni znal tako pripraviti, kakor ona, in v jeseni pa na kolone. S tem je seveda postregla gospa Brglezova svojim gostom zastoj, ali ona je že vedela, da roka roko umije. Sicer ne smemo nič slabega misliti o njenem dobrem srcu, ali to slabost je imela, da teh gostov drugim gostilničarjem ni privoščila, zato jim je stregla, da si jih je ohranila.

Ali letos si je gospa Brglezova izmislila nekaj novega. Na Martinovo nedeljo so njeni gostje pili navadno le mošt, povabljen pa ta dan ni bil nobeden. Nista ravno živela v slabih razmerah gospod Brglez in ona, zato si je ona lahko marsikaj izmislila v zabavo in postrežbo svojim gostom, da je le njena gostilna kot prva slovela v mestu. Narodila je prave pravcate praške goske za Martinovo nedeljo. To bo nekaj novega, kar bo slavo Brglezove gostilne še bolj povzdignilo.

Gospa Brglezova je imela namreč v Pragi staro prijateljico še iz dekliških let, s katero sta bivali skupaj v nekem zavodu. Na to svojo znanko se je torej obrnila gospa Brglezova z uljudno prošnjo, naj ji do Martinove nedelje pošlje dve pravi praški goski.

Za trdno je bila gospa Brglezova uverjena, da ji bode njena prijateljica ustregla. Kot protislugo ji bode poslala pristnih kranjskih klobas, kakršnih nikjer drugod nimajo, — tako nekako je pisala gospa svoji prijateljici. Kar je pričakovala, to se je zgodilo. Prijateljica njena ji je obljubila, da bodo goske pravočasno prišle do Martinove nedelje. Da bi le ne nastala kaka pomota, je pisala gospa Brglezova še enkrat v Prago, da naj se goske gotovo tako odpošljejo, da pridejo že v nedeljo zjutraj v mesto. Nobe-nega dvoma ni bilo, da bi prijateljica tako ne storila, kakor je želela gospa Brglezova.

Seveda je bil o tem tudi podučen gospod soprog. Ni se sicer brigal veliko za njeno gospodinjstvo, ali dobro se mu je pa le zdelo, da so celo njegovi višji hodili k njemu v gostilno ter hvalili okus in spretno roko gospe Brglezove.

Treba se je bilo sedaj le še zmeniti, kdo bo povabljen na praške goske. V prvi vrsti seveda vsi navadni gostje. To so bili: graščinski oskrbnik in njegova soproga, gospod davkar s soprogo, gospod učitelj, župan in županja, kancelist in dacar s soprogami. Ker je pa z domačimi bilo teh

ravno trinajst, in so imele vse dame pred tem številom vedno nekaj strah, zato so povabili tudi gospoda sodnika, dasi se vedeli, da se bode težko udeležil skupne večerje, ker je navadno vsako nedeljo odhajal v Kranj.

To so bili vsi veseli, ko so zvedeli za praške goske! Razun navadnih gostov, ki so bili vsako nedeljo tam, so se posebno počaščene čutili gospod učitelj, ki je le redko zahajal med to družbo, a bil vsled svojega lepega glasu vedno prijeten gost, in pa dacar in ona, ki sta bila zelo vesela te družbe.

Komaj so pričakali Martinove nedelje. Najtežje je čakala jutra oziroma pošte gospa Brglezova sama, ker je hotela goske že zjutraj osnažiti, da bi bile bolj okusne.

Pošta je prišla kakor navadno ob osmi uri zjutraj. Poštar je prinesel kakor po navadi vsak dan časopise in druge stvari, ali prinesel ni nobenega zaboja in nobene spremnice. „Kje so goske?“ je vprašala gospa Brglezova poštarja.

„Kakšne goske?“ je vprašal poštar začuden gospo.

Gospa je [pač mislila, da vsakdo ve za naročene goske.

vico, ko bi ne povdarjali, da velik del te nam nasprotnne stranke z veliko nezadovoljnostjo opazuje delovanje izvestne klike in da marsikateri iz nasprotnnega tabora z ogorčenostjo odklanja vsako soglasje s takim početjem.

Mi pa smo le radovedni, kako daleč še pojde lakajska servilnost do vlade, ki je na celi črti sovražna opravičenim težnjam našega naroda, težnjam, ki morajo enako biti pri srcu vsaki v resnici narodni stranki.

Še nekaj o idrijskem mestnem gospodarstvu.

V dosedanjih člankih ste poročali, kako je napredni Dragotin delal z občinskimi imetjem. Mestna občina idrijska pa oskrbuje tudi še posebne zaklade in ustanove, in sicer: ubožni zavod, Iv. Ev. Kavčičevo dijaško ustanovo, M. V. Lipoldevo ustanovo, dr. L. Gerbičovo dijaško ustanovo, Anton Kavčičevo ustanovo, Amalije Mayer ubožno ustanovo, katere obresti pa deli med reveže župni urad, in Leopold Cukovo ustanovo. „Slovenec“ je že parkrat poročal nekaj zanimivosti tudi iz oskrbovanja nekaterih zgoraj imenovanih ustanov na podlagi računskega zaključka l. 1903. To nas je napotilo, da smo posegli po računskih zaključkih prejšnjih let, in tako spoznali, kako da je. Žal, predaleč nazaj nam ni bilo mogoče zasledovati, ker računskega zaključka iz l. 1900 ni več dobili. Izgubil se je pod skrbnim varstvom Dragotina Lapajnetu, ki je v zahvalo, da niti računskih zaključkov najzadnjih let ni znal varovati, postal po volji liberalnih uradnikov in meščanov, a proti volji ljudskih zastopnikov, najmlajši častni občan rudniškega mesta Idrije. Kaj bi neki napravili s kakim katoliško-narodnim županom tam v hribih kje, ki bi ob svojem odstopu pobral tudi računske zaključke, edine dokaze svojega delovanja?

Pa naj bo; saj precej cvetja nabereimo lahko iz preostalih računskih zaključkov leta 1901.—1903., katerih prepise smo si oskrbeli, predno je Dragotin odstopil.

1. Oskrbovanje zavodov. Kdo se več ne spominja, kolikokrat smo pisali, kako se pritožujejo tukajšnji reveži, da ne dobivajo podpovr v občini, marveč jih napredni gospodje pošiljajo k duhovnom, češ, da občina nima denarja za reveže. Saj pa tudi ni čuda! Le pogledimo v račune. L. 1901. čitamo v računskem zaključku med izdatki pod tek. št. 66: „Ubožni blagajni vrnil v l. 1900 pod št. 390 izposojeni denar 2500 K.“ V izkazu oskrbovanja ubožnega zavoda pa zastoj iščeš med dohodki zneska zgoraj imenovanih 2500 K, beri: dva tisoč in petsto kron. Pač najdeš v računskem zaključku l. 1902. pod tek. št. 10 izkazanih 2500 K pod naslovom: „Vrnjeni denar iz mestne blagajne“, iz česar je sklepati, da je župan v l. 1901 nekaj izkazal, česar pa v resnici ni izpolnil ampak šele naslednje leto. Ker izkazuje računski zaključek 1901 gotovino 419 K 15 v. v mestni blagajni, mesto 2500 K neizdanega povračila, moramo pač najstrožje obsoditi računске pregledovalce, ki so potrdili tako pomoten račun.

L. 1901. dne 31. decembra izkazuje ubožni zavod vključno temu, da ni prejel zgoraj 2500 K, vendar še prebitka 3837 K 63 v račun za l. 1902. pa je prenesel župan Dragotin, kakor čitamo pod tek. št. 9

pod naslovom: „Prebitek v blagajni dne 31. decembra 1901. 1401 K 63 v.“ Vinarji se torej vjemajo, tisočaki pa ne. Manjka namreč samo 2436 K, beri: dva tisoč štiristo šestintrideset kron. Kam je izginil denar, namenjen idrijskim revežem? Kako naj imenujemo tako prenašanje, ko vendar vsakdo vé, da se mora račun enega leta naslanjati na račun preteklega leta.

Sa nekaj. Se v letu 1902. se je nahajala med imetjem ubožnega zavoda državna zadelnica št. 143576 iz l. 1886. v znesku 1200 K. V računskem zaključku l. 1903. pa jo je prištel Dragotin imetju mestne občine, kakor je „Slovenec“ že poročal, a „Slov. Narod“ kot Dragotinov zagovornik še ni pojasnil, zakaj. Tako bi se utegnilo polagoma vedno bolj sušiti imetje ubožnega zavoda, imetje mestne občine pa vedno bolj množiti na škodo mestnih ubogih.

Sa en zgled, kako so pod Dragotinom Lapajnetom natančni bili v prenašanju prebitkov enega leta na drugo. Leopold Cuk je zapustil tudi ustanovo v podporo revežem, ki so pa bili tako podirani, da je vsako leto večji prebitek. L. 1900 je ostalo 172 kron 96 h. l. 1901. je bilo prebitka 248 K 96 h v l. 1902. pa so izkazali, da je bilo prebitka 348 K 96 h in s tem seveda tudi naprej računali, tako da je l. 1902. bilo prebitka izkazane 431 K 96 h namesto 331 K 96 h in v l. 1903. 329 K 96 h na mesto 129 K 96 h. Tukaj je torej zakrivil župan, da ima občina 100 K izgube v led naprednega prebitka v l. 1902.

Kako ima ubožni zavod izgubo tudi pri upravljanju Iv. Ev. Kavčičeve dijaške ustanove, bo razvidno, ko govorimo natančneje o imenovanju ustanovi.

Sedaj je tudi razvidno, kako prazno je bilo tansanje prejšnjega kakor tudi sedanjega narodno-naprednega župana, da občina za reveže nima denarja. Saj je vendar imel ubožni zavod l. 1901 dohodkov 7081 kron 03 h, revežem pa so dali rednih in izrednih podpovr celih 2474 K, torej niti polovice niso razdelili. L. 1902 je imel ubožni zavod dohodkov 8582 K 80 h, dasi se je usušilo. Bog vé kako, od 31. decembra 1901 do istega dne in istega leta 2436 K; reveži so d. bili redne in izredne podpore skupno celh 2553 K 80 h, torej niti tretjine ne. Zato pa si je občina na škodo revežev v tem letu izposojala 3936 K iz ubožnega zaklada; torej 1400 K več, nego so dobili oni, katerim je ubožni zavod namenjen. L. 1903. je bil dohodkov v ubožnem zavodu 8446 K 44 h, podpovr so dali 2927 kron 60 h, torej le dobro tretjino. Ali so morda bogi dobrotniki zapustili ustanove le občini v podporo, ali da se množijo samo glavni, reveži naj pri tem pa stradajo? Nazaj torej s zadelnico v znesku 1200 K, bivši župan Dragotin naj pa izkaže, za kaj je porabil primanjkljaj v znesku 2436 K, ali pa naj ga vrne.

Štajerske novice.

Š. „Klerikalno izdajstvo“. Pod tem naslovom je poročal neki liberalni hrvatskem listu „Pokret“ o groznem klerikalnem izdajstvu povodom zadnjih deželnozborskih volitev v mariborskem okraju. „Narod“ poroča to grozno vest tudi svojim bralcem. Kako veljavo mora pač imeti „Narod“ med pokrajinskimi liberalci, ki rajši poročajo celo tako „privlačne“ novice hrvatskim listom, nego njemu. „Pokret“ torej pravi, da so slovenski klerikalci nalašč in namenoma pripravili slovenskega skupnega kandidata (Thalerja) v tako manjšino, da

niti v ožjo volitev ni prišel z nemškimi nacionalcem. S tem so, take se glasi strašna novica, klerikalci odstranili slovenskega kandidata in dosegli, da je prišlo do ožje volitve med nemškimi nacionalcem in med nemškimi klerikalcem Lopičem. Istina, istina, izvršilo se je res strašno izdajstvo! Že na zaupnem shodu so se najhujši „klerikalci“ kakor Korošec, Muršič odločno izjavljali proti Lopiču, seveda samo, da bi nihče ne slutil o nameravanem groznem izdajstvu. Agitirali so za Thalerja povsod največ klerikalci kapelani in župniki, seveda samo da vržejo ljudstvu pesek v oči, da ne bi nič sumilo o izdajstvu, dočim se liberalni učitelji z malimi izjemami — posebno v slovensko-bistriškem okraju — držali ruke križem, ter igrali ugledne može nad strankami. Na dan volitve se je izvršilo črno izdajstvo! Klerikalci so že vedeli, da bi 1000 glasov, ki bi se še oddali za Thalerja, spravili tega v ožjo volitev, za to so odkomandirali 1000 volitev, posebno liberalne učitelje, da jim ni treba stopiti iz nadstrankarske megle. Izdajstvo se je posrečilo in nemški klerikalec Lopič je — propadel. G. Robič in drugovi, ki so faktično z nerazumljivim navdušenjem delali za Lopiča, pa se sedaj lahko smeji, kajti „izdajstvo“ so izvršili klerikalci. Tako piše „Narod“ in vsak liberalci mora to verjeti!

Š. Rdeče jagode zore in cveto na celjskem Starem gradu.

Š. Boj med nemškimi celjskimi komijami. Neki celjski komiji so imeli v soboto zvečer prevažno in velelavno zborovanje. Iz Hamburga je namreč prišel neki mladiček Gründahl, predsednik „Zveze nemško-nacionalnih komijev“. Ta imenitna zveza ima v „rajhu“ svoje podružnice, in Gründahl je mislil še avstrijske nemške trgovske pomočnike, kar jih je Avstrijcev, navdušiti zase. To se mu pa ni posrečilo, ker so ga v Gradcu, Mariboru in v soboto še v Celju vrgli na cesto. Saja nemških komijev se je vršila v Tershekovem hotelu na prav dramatičen način. Zbrali so se pomočniki, in Hamburgčan nastopi zmagovito, fiao držal desnico v telovnikovem žepu. Otvori zborovanje in g. D. prosi besede. Hamburgčan pa ne sluti nič dobrega, ker je ta gospod pri podružnici trgovskega društva za alpske dežele ter mu ne pusti govoriti. Prosi besede drugi, prosi tretji. Hamburgčan ostane moč jejen. Tedaj pa g. D. izreče krilato besedo „Abzug“. In vsa dvorana je zagrmlala, stoli so frčali po araku. Hamburgčan pa pobere svoja kopta in že je sunaj. — Tako se je končala seja. Hamburgčan je šel in se zaklel, da ga ne bo več v Celju, kjer so pomočniki tako rabijati. — To je slika iz kraljestva nemških komijev. Vsa stvar je za nas sicer brespomembna, ali zabeležili smo to v večjo slavo naših nemčurjev.

Š. Ustrelil se je v nekem celjskem hotelu zaslužek J. Šef Šimeg.

Jeseniške novice.

Gajte, čujte! Jeseniške novice se bodo razširile in povečale. Redno jih bo prinašal sobotni „Slovenec“. Da bodo bolj zanimive, naprosil je novičar več moči, naj ga podpiše. Podpora mu je zagotovljena. — Poleg „dnevni vest“ bodo prihajale še „zgodovinske drobtine“ in večkrat tudi „Listek“. V „zgodovinskih drobtinah“ bo polagoma izšla cela zgodovina jeseniške, vendar ne tako urejena, kakor bi morala biti v knjigi. G. Fr. Pokorn, župnik besniški, ima nabranih veliko zgodovinskih podatkov za Jesenice, ki niso še urejeni, in jih bo objavljati tako, da bo zanimalo ne le Jeseničane, mar

več tudi drugo občinstvo. Pozneje jih bo uredil in izdal posebno knjigo jeseniške zgodovine. „Listek“ bo prinašal slike, prizore in povestice iz tukajšnjih razmer.

Sobotni „Slovenec“ se kupi vsako nedeljo v Ahčinovi prodajalni za 10 vinarjev. Poleg zanimivih domačih novic boste lahko brali novice od drugod, opisovanje rusko-japonske vojske i. t. d. „Slovenec“ je pisan v katoliškem in narodnem duhu. Jeseničani, že sedaj ste radi brali „Slovenca“, oglejte ga dajte še rajši in priporočajte ga znancem, da ga tudi oni berejo!

Zvepljena voda je tista „slana“ voda, o kateri je zadnjič poročal novičar. Jako nezdravo je sedaj tam v predoru. Kovine kar pečne valed zvepljene kiseline. Delavci prinašajo domu črne ure, črne gumbe, črn denar. Maogo delavcev je šlo že domu, samo v torek že 80, mnogo jih še pojde, če ne bodo kmalu nevarnosti za zdravje odstranili. Voda priteka v spodnjem rovu na strani in stoji v njem do kolen. Radi bi naredili kanal, da bi vodo odpeljali. Toda noben delavec ne more delati več ko dve uri pa ubeži. Nečuvstvo je, da delavci, ki ne morejo delati, ne dobijo boljšega „šiheta“, dasi ravno so v predoru za delo nezmožni postali. Odločno zahtevamo preskave!

Z glavami zmagujejo ljudje, ko gledajo tisti ozki, niski in dolgi podzemeljski prehod s Save na Jesenice. V sredi oboka je od tal visok le 2 metra, širok 1 in pol meter, dolg pa gotovo čez 100 metrov. — Ljudje se bodo suvali, ko se bodo srečavali, ob straneh bodo morali pripognjeni hoditi. Dostojen človek si ne bo upal hoditi skozi ta krvov rov, zlasti ženske ne. Res država na eni strani, rekli bi, denar meče skozi okno, na drugi pa stiska in stiska, da je že — od sile. Nismo izpregovorili še zadnje besede o tem rovu pod železnico.

Molčati smo hoteli, a ker „Gorenjski rdečkar“ v „Rdečem praporju“ laže o pogrebu ponesrečenega sprevednika Namarja dne 22. okt. hočemo govoriti tudi mi.

Netaktnost socialdemokratskih železničarjev pri tem cerkvenem pogrebu je, ker so izkivali in demonstrirali z rdečimi trakovi na venci; da ne rečemo hujše, se ne da opravičiti. Namar se je ponesrečil, bil je v par minutah mrtev, šel je pred sodbo nepreviden. Bil je katoličan, žena vsa pretresena valed grozne smrti, in sedaj pridejo nekdanji njegovi tovariši in pri strogo cerkvenem, katoliškem sprevedu, na katoliških Jesenicah demonstrirajo in kažejo svoje brezversko, socialdemokratsko mišljenje. Ali ni to žaljenje verskega čustva jeseniških katoličanov? Ali ni tako vedenje dokazurovosti do uboge žene ponesrečenca? Če ste hoteli rdečimi trakovi svetu pokazati, da je bil ponesrečenec socialdemokrat, ki ne veruje v večnost, zakaj ste prišli to slavit k cerkvenemu pogrebu, zakaj ga niste slavili pri svojih shodih? Če pa ni bil vašega brezverskega mišljenja, zakaj ste mu storili tako krivico? Če ste vi takega rdečkarskega mišljenja, zakaj hodite karat to k cerkvenim, verskim opravilom?

Laž je, kar trdi „Gorenjski rdečkar“, da je župnik izjavil na pokopališču, ko je spreved prišel iz cerkve: „Ko bi bil vedel, da je pokojnik bil soc. demokrat, ne bi ga pustil nesti v cerkev, ampak bi ga kar tako pokopali.“ Res je to le: Ponesrečenec je ležal v mrtvašnici. Župnik je šel k mrtvašnici, truplo blagoslavljal ter s konduktom vo-

Dalje v prilogi I.

„A, saj ti nič ne veš“ — je rekla gospa ter hitela na dvorišče iskat hlapca Mihca, da naj gre brž na pošto vprašat, če so prišle goske. Mihec je šel, ali na pošti ni bilo ne spremnice, ne gosk. Nejevoljna je rekla gospa Brglezova: „Oh, gotovo pridejo še le popoldne ob petih. Ampak prepozno bo! Saj pravim, pa takó sem naročila.“

Gospa Brglezova je bila slabe volje cel dan. Komaj je čakala popoldanske pošte. Miza je bila že pripravljena v posebni sobi s štirinajstimi sedeži.

Gospa Brglezova ni čakala pošte in sama je poslala Mihca naj gre po zaboj na pošto. Mihec je šel — ali prišel je prazen nazaj. Gospa bi bila najrajše oštela Mihca, ali Mihec je bil nedolžen.

„Ta naša pošta“, je rekla gospa Brglezova, „gotovo so goske ostale na kolo-dvoru.“

„Mihec, hitro zapreži in pojdi vprašat na kolodvor g. načelnika, če so goske prišle. Kar dá ti naj zaboj na mojo odgovornost.“ Mihec je šel pol ure daleč hitro, kakor mu je gospa velela. Čelo pot pa se je jezil na te preklicane goske. Ali na kolodvoru ni Mihec niti zvedel niti dobil ničesar in prišel je zopet prazen domov. Gospa Brglezova je

bila vsa iz sebe. Nem je stal Mihec pred njo ter hotel iti v hlev.

„Čakaj, ponesi brzojavko na pošto, če goske ponoči pridejo,“ je rekla gospa Brglezova.

V naglici je napisala brzojavko svoji prijateljici: „Kje so goske? Ali si jih odpotala? Kdaj pridejo?“

I. Mihec je moral že tretjič radi gosk na pošto. Ura je bila že šest, ko gospa Brglezova še ni vedela, kaj bi storila. Gostje so bili povabljeni ob osmi uri na praške goske, toda gosk ni bilo.

Gospa si ni vedela pomagati iz te zadrege. Ali hočem prečeti, ali hočem večerjo odpovedati, tako nekako je točila kuharici Cilki. Ta je bila že sama silno slabe volje ker je bila danes gospa tako sitna, a vendar je imela dober svet.

„Kar purmana zakoljimo, saj ne bodo nič poznali“ tako se je oglašila Cilka.

Cilkin nasvet je bil gospoj Brglezovi močno všeč.

„Ali če izvedo?“ tako je vprašala.

„Kto bo izvedel?“ je rekla moško Cilka. „Mihec naj ga zakolje, pa je. Be pa ob desetih večerja, mesto ob osmih.“

„Ampak nikomur ne smeš povedati, da ti rečem,“ je naglašala gospa.

„I, komu neki?“

„Mihec,“ tako je poklicala gospa Mihca, „brž odseka purmanu glavo, pa ga v kuhinjo prinesi.“

„Pa še petelina naj zakolje,“ je rekla Cilka, „saj je premalo samega purmana za toliko oseb.“

Ja tudi ta svet je bil gospoj Brglezovi všeč. In Mihec je ubogal. Padla je glava purmanu in petelinu, ki je videl že dve lepi pomladi. Ni minulo dolgo in oba sta bila oskubljena, peč pa zakurjena, da je kar žarela.

Gospoj Brglezovi se je srce olajšalo. Bila je skoro d bre volje. Tedaj prinese poštar brzojavko: „Goske so odpotane pravčasno.“

To je zopet za hip razburilo gospo Brglezovo.

„Kaj pomaga sedaj, ko sta že purman in petelin zaklana,“ tako se je gospa na tlem jezila ter vrgla brzojavko v peč.

Bitžala se je osma ura in gospoda je prihajala.

„Oh, te praške goske, koliko so nas zbrale,“ je rekla gospa da karjeva.

„Da, to bo delikatesa,“ je rekel gospod učitelj.

„Se nikoli jih nisem jedel,“ je pristavil dacar ter si obrnil svojo dolgo brado.

Vai so prišli, le gospoda sodnika ni bilo. Bilo jih je dvanajst, ker se je gospa Brglezova mudila cel čas v kuhinji.

Večerja se je zakasnila. Družba je postala vedno bolj živahna in težko pričakovala praških gosk. Dacar je že parkrat pogledal na uro.

Vai gospodje in gospe so bili najboljšje volje. Ko je odbila ura devet, tedaj je prinesla Cilka velik krožnik, ki je bil okusno ozaljšan.

„Živio — goske!“ tako je zaklical dacar in za njim vsa družba.

Ko so nekoliko najpreje ponujali drug drugemu, so kmalu do polovice izpraznili krožnik.

„Oh, to so dobre,“ tako je dejala mati županja.

„Gospod Brglez, čestitam vam, da imate tako izborno kuharico,“ — je dejal Brglezu gospod dacar.

„Kje pa je vendar gospa?“ je vprašala oskrbnikova, ki jo je že težko pogrešala.

dil v cerkev. Ko pride pred cerkev, naenkrat zagleda dva venca z rdečimi trakovi, pa vpraša enega tistih, ki so venca nosili, če so ti rdeči trakovi soc. demokratski zastki. Ko mu potrdi, pravi župnik: Ko bi bil vedel, da nosite soc. demokratske trakove, bi ne bil šel po pokojnika v mrtvašnico, marveč ga pokopal brez kondukta. Na to je šel v cerkev in vse obrede opravil, ter nazaj spremil pokojnika na pokopališče.

Laž je tudi, da pogrebni stroški daleč presegajo mejo cerkvenih pristojbin, ker resnično še vsi niso bili vračunjeni. Če »Gorenjski rdečkar« misli, da ima on prav, pa naj sodnijskim putem nazaj dobi preveč za računeno svoto. Gotovo mu bo vdova hvaležna, če kaj dobi, saj zdaj potrebuje pomoči.

„Gorenjski rdečkar“ naj si zapiše za uho, da pri cerkvenem pogrebu soc. demokratski železničarji ne bodo nikoli več na Jesenicah nšli rdečih trakov. Sicer smo pa radovedni, kaj misli vodstvo c. kr. državnih železnic v Beljaku o tem. Pri prvem prihodu pogrebu železničarja se bomo informirali.

„Kranjska stavbinska družba“ je kupila od tovarne več sveta na Savi. Prihodnjo spomlad misli zidati več hiš ter tako podaljšati ulico od lutarskega templja doli, takozvano „Tempelgasse“.

Kapelico na pokopališču si nekateri žele. Ni napačna ta želja. Morda bi niti potem lahko v to kapelo in bi jih ne bilo treba več nositi tako visoko po nerodnih stopnjicah v cerkev, pri infekcijskih boleznih pa bi se ne bilo treba bati, da morda ne bi smeli iz hiše nesti v hram božji.

Nov most čez Savo je v kratkem času postavila tovarna skupno s podjetništvom Madile ravno pod tovarniško kantino. Most za splošen javen promet ni dovoljen.

Tudi nekaj. Pogovor na ubogem plavškem mostu: Jaz: Ti novičar, kje pa imate na Jesenicah katerega cestnega odbornika, ki bi vsaj enkrat na ta most pogledal z usmiljenim očesom? Novičar: Vsi cestni odborniki so potonili v jeseniškem cestnem blatu. Jaz: Kje pa vendar? Novičar: Eden tam, kjer se gre proti županu, drugi pa na oni cesti s kolodvora proti Jesenicam, kjer zadnje deževne dni ni bilo blata nič manj nego 20 cm. visoko. Jaz: Novičar, s tako rečjo pa kar med jeseniške novice.

Slovenski ali vsaj Slovencem ne sovržen b r i v e c naj bi se vendar enkrat že naselili na Jesenicah, kjer bo gotovo lahko iskal. Svoji k svojim!

Varujte se agentov! Nedavno je hodil po Rovtiah pri sv. Križu neznan agent, ki je sprejemal zavarovalnino za otroke. Nekaj staršev se mu je uselilo na limanice, sedaj poizvedujejo za njim, pa ni nobene sledi.

Novo pokopališče je preteklo nedeljo blagoslovil veleč. gospod dekan Novak ob asistenci domače duhovščine in navzočnosti mnogoštevilnega ljudstva.

J. Strokovno društvo gov. delavcev na Savi je preteklo nedeljo gotovo imelo lep in vesel dan. Brez posebnih naznanil in povabil se je nad 400 delavcev zbralo v novem Ferjanovem salonu pri „Jelenu“, kjer je sedež društva. Povedalo se je, da pride predavati dr. Krek, in to je zadostovalo. Bali so se nekateri, tako smo zvedeli, da bo

»Saj veste, že kaj pripravljaa, jo je potolažil gospod Brglez. In res je gospa pripravljala v kuhinji črno kavo in čaj. Za trenotek je pa le šla pogledat v posebno sobo. To je bilo veselja in čestitanja! Oh te praške goske, kako so jim jezike razvezale!

»Gospa, vsako leto na Martinovo nedeljo pridemo na praške goske, je rekel dacear, »bomo pa sami zložili«.

Gospa pa ni ostala dolgo pri gostih. Nekaj ji kar ni dalo miru. Šla je v kuhinjo nazaj. Družčine je bila vesela in d o r je zopet in zopet ponavljal, da take Martinove nedelje še ni bilo.

Pozno v noč so se razšli, zahvaljujoč se tisočero gospej Brglezovi za — praške goske.

Noč je zaprla trudne oči gospej Brglezovi. Bila je počitka potrebna. Prea je zju traj vstala Cilka in srečala pri vodnjaku so sedovo Marijano, ki je bila njena najboljša prijateljica. Takoj ji je povedala, seveda, da ne bo nobenemu pravila, da je gospoda sinoči purmana za gosko pojedla. Smejali sta se. Seveda je Marijana molčala, le sosedovi Neži je povedala, zakaj pri Brglezevih purman več ne godrnjava in petelin več ne kikerika...

Popoldne drugi dan so prišle prave praške goske. Te sta pa jedla gospod in gospa Brglez sama — toda brez slasti!

dr. Krek na tem shodu hujškal proti tovarni in proti vladi. Pa zmotili so se. Saj bi morali vedeti, da strokovno društvo ni politično, tudi ne strankarsko, marveč samo delavsko — stanovsko, s t r o k o v n o društvo! Torej tudi predavanja ne bodo niti politična, niti verska, niti strankarska, pač pa in same strokovna. — Zato iz ust dr. Kreka pri nedeljskem predavanju nismo slišali niti ene besede o politiki, o strankarstvu ali celo o naši preslavni vladi. Priča temu je tudi zastopnik vlade, okrajni komisar gosp. Žitnik, ki je celo ure poslušal predavanje. Dr. Krek je najprej kazal na koristi, ki jih prinaša strokovna organizacija. Javni organi, razne oblasti in bogati delodajalci premalo poznajo delavca in njegove potrebe, mnogi mu tudi nobenih pravic nočejo priznati. Do tega spoznanja jih bodo privedli delavci sami če se organizirajo v strokovnih društvih. Mečna in na vse strani uspešna pa bo ta organizacija le tedaj, če bodo v njej prostor imeli delavci, ki so res delavci, v kojih srcu tli še prava medsebojna ljubezen. Hinavci, klečepalci, pijanci, prepirljivci naj v strokovnih društvih ne dobe prostora. Strokovno društvo naj delavce druži v ta namen, da se v njih vzbuja stanovska zavest, stanovska čast; hoče pa strokovna organizacija ne samo delavca privede do pravice, ki mu gre do božji in človeški postavi, marveč, da se tudi delodajalcu dá, kar mu gre. — Nadalje je predavatelj razvijal program, po katerem naj bi se vršila naslednja predavanja v strokovnem društvu. Določeno je za enkrat tako, da bo predavanje vsako prvo nedeljo v mesecu popoldne ob 4. uri v novem salonu pri „Jelenu“. To naj si delavci in zlasti člani strok. društva zapomnijo, da ne bo treba posebnih naznanil in vabil. Vsebinska predavanja naj bi po mislih dr. Kreka za enkrat bila tale: Delavski red, razne postavbe, tičoe se delavstva, vprašanje o delavskih stanovanjih, o oskrbovanju za časa bolezni, o zavarovanju za starost, za slučaj smrti itd.

J. Delavci! Zrušeni v strokovnem društvu se kakor en mož po postavni in posteni poti potegujemo za svoje pravice in izražamo svoje želje! Po postavni in posteni poti, potem smo lahko prepričani, da nas tovarna ne le ne bo prezirala, temveč visoko spoštovala.

J. Nad 40 novih članov se je v nedeljo vpisalo v strokovno društvo, ki šteje sedaj nekaj nad 300 udov.

J. Reden tedenski shod ima „Strokovno društvo“ vsako nedeljo popoldne ob 4. uri v društvenih prostorih v Ferjanovem salonu pri „Jelenu“ na Savi. Tedaj se vselej vpišujejo novi člani, sprejemajo se pritožbe, dajejo potovanja itd.

J. „Katoliško delavsko društvo“ priredi v nedeljo, 13. t. m., v društvenih prostorih pri Markotu na Savi veselico s igre, petjem, tamburanjem in prosto zabavo. Igrala se bo selska igra „Novi zvon na Krtini“ ali „Srečna sprava“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vsi prijatelji društva dobrodošli!

J. Predavanje v „Katol. del. društvu“ v nedeljo vsled veselice izostane. Tako bo vedno odsej skozi celo zimo. Kadar pa ne bo veselice, bo predavanje redno ob 8. uri zvečer.

J. „Konsumnega društva“, ki so ga ustanovili in še vodijo delavci sami, nekateri še vedno ne morejo pustiti pri miru. Kaj vendar pa vam hočemo mi konsumarji? Če smo stari komu krivico ali pa še prav ne gospodarimo, nam to najprej dokažite, potem šele govorite. Kdor se spodtika nad našim konsumnim društvom, ta ni prijatelj delavskega ljudstva.

Drobne novice z Beneškega.

Videm, 10. nov.

Novi dijaki. V videmsko semeniško gimnazijo je vstopilo letos četrto novih Slovencev; to je lepo število za beneško-slovenske razmere.

Družba sv. Mohorja ima to leto med beneškimi Slovenci 238 udov; torej 63 več nego lani. Število ni sicer veliko, saj bi družba, pri ugodnejših razmerah, lahko dobila čez tisoč udov. No, pa ta nenadni napredek je tem bolj značilen, ker zadnje leta so udje rajše odpadali, nego se množili. Nadejamo se, da prihodnje leto število zopet lepo poskoči.

Iz dreške župnije. Znano je, da je začetkom minolega septembra nesrečno končal na samem, zadet od srčne kapi, v najlepši dobi življenja č. g. Gošnjak, jako čislani župnik v Dreki. Župnijo ima v oskrbovanju ondotni podružniški kapelan č. g. spod. Gujon. Nedavno pa je bilo razpisano župnijsko mesto. Edini kandidat je č. g. spod. Anton Frušnik mlajši, kapelan pri Kodrmacih (župnija Prapotno), kateri je včeraj napravil župnijski izpit. Torej izpraznjeno mesto ne bo dolgo več brez župnika.

Brez duhovnika ostane kmalu Prosnid med tarčenskimi Slovenci, ker ondotni kapelan č. g. Vidoni, Slovenec s furlanskimi

tendencijami, gre za župnika v neko furlansko vas. Slovenci najbrže ne bodo jokali za njim, ker ni maral za domače narečje.

Nesreča. Pri Škrutovem so dobili nezvestnega na cesti nekoga mladeniča Mro iz Čedad. Izprva se je govorilo, da je žrtva kakšnega zločina, ali pa obstreljen po pomoti. Sedaj pa sam pravi, da se je ponesrečil vozeč se z bicikljem po nekoliko strmi cesti. In tako mora biti, ker beneški Slovenci niso, hvale Bogu! — navajani napadati nikogar; kaj pa še streljati na ljudi.

Politične volitve. V nedeljo (6. t. m.) so bile politične volitve za celo Italijo. Kakor znano je vlada s pomočjo katoliških volivcev dobila veliko večino, socialni demokratje in in republikanci so pa silno nazadovali. Udeležba je bila živahnjša kot po navadi. Mnogo katolikov je šle volit, čeprav ni preklican „non expedit“. Katoliški listi so napravili veliko zmešnjavo z medsebojnimi polemikami, kar sicer ni baš redek slučaj na Italijanskem. Ljudje niso vedeli, kdo ima prav. Ponekod v Lombardiji so katoliki oficijelno nastopili in tudi sijajno zmagali za lastnimi kandidati. Po vsem verjetno je, da so dobili dovoljenje od višje oblasti. Na Furlanskem so bili poraženi radikalci. Advokat grof Caratti, radikalec, je zastopal z glemonske-tarčenskimi Furlani tudi ondotne Slovence. Na njegovo mesto je izvoljen konstitucionalc D' Aronco, slavnoznani arhitekt. Za Čedad (Cividale) in za šentpeterske Slovence je izvoljen zopet konstit. žid Murgio brez resnega tekmeča. V Vidmu bo ožja volitev med radikalcem Girardini-jem in konstitucionalcem Solimbergom.

Izgredi v Inomostu. Uprav volitve so bile vzkro, da na prvi hip izgredi v Inomostu niso povzročili velikega hrupa v Italiji. Sedaj se pa povsod hudo demonstrira proti Avstriji, čeprav vlada nastopa čudovito odločno proti demonstrantom. Sinoči se je pričel protinemški hrup v Vidmu, a je bil takoj zaprečen. Ogorčenje v Italiji je velikkansko proti Nemcem; Italijani se čutijo globoko razžaljene. E non hanno tutte il torto! —

Primorske novice.

p V spanju padel. Edeninštiridesletni Saksonec Janez Darv je zlezal zvečer pri Červinjanu na avli, da bi spal. Ponoči je pa padel doli in se tako pobil, da so ga prenesli v goriško bolnico.

p Polskušen samoumor. Ivana Štor, šestnajstletna hči realnega sluga v Gorici, je skočila ob pol treh popoldne v četrtek z železniškega mostu v Sočo. Neki profesor jo je bil obdoli, da je napisala na šolsko tablo žaljive besede na ravnatelja. Sicer to ni bilo res, a očitanje je deklico tako bolelo, da si je hotela vzeti življenje. Neki Rožič iz Ločnika jo je videl, kako je hodila okoli mostu, in naenkrat je skočila čez ograjo v globino. Čudno, da se ni ubila. Padla je v vodo, in obleka se ji je nataknila na neki kol, tako, da je voda ni mogla potegniti s seboj. Na Rožičevo kličanje je prišlo več ljudi, ki so jo potegnili iz Soče. Razen nekaj prask je nepoškodovana.

p Goriški deželni zbor. V včerajšnji seji je poslanec S t r e k e l j vlado interpeliral, zakaj občejuje davčni uradniki z Italijani italijansko, a s Slovenci nemško. Zbornica je nato razpravljala o zakonskem načrtu glede ureditve pravnega razmerja učiteljev. V glavni razpravi je prišlo pri pokritju potrebščine 135 000 K do ostre debate. Solški odtok je namreč predlagal, naj okrajni solški sveti nalože na meso in vino solške doklade do 20% in na pivo do 1-70 kron, a izvzet je goriški mestni solški svet! Poslanec Tuma je predlagal, naj se ustanovi deželni solski sklad, ker je le na ta način mogoče, da bodo stroški za šolo enakomerno porazdeljeni v celi deželi. Italijanski poslanci so pobijali predlog dr. Tume. — Namestnik deželnega glavarja Gregorič je stavil posredovalni predlog, naj dežela zviša svoj prispevek od 250 000 K na 400 000 K. in naj zato poviša doklade. Prilgaso vanju je zbornica odklonila predloga dr. Tume in Gregoriča. Zakonski načrt je bil takoj tudi odobren v drugem in tretjem branju. V isti seji so bile na vrsti tudi posojilnice. Pri tem je igral dr. Tuma kaj čudno vlogo. Najprej je predlagal, da se naj ustanove občinske posojilnice. Ko je ta predlog seveda padel, je pa dr. Faidutti predlagal, da naj dežela novim posojilnicam pokriva ustanovne stroške. Ako bi dr. Tuma v resnici bil vnet za kmečko sadružništvo, bi bil moral vendar ta predlog podpirati. A ne! Dr. Tuma ga je strastno pobijal, češ, da se s tem podpira »klerikalizem«. Tu se je zopet pokazala vsa pahljast teh liberalcev. Da bi ljudem natrli peska v oči, predlagajo nemogoče stvari, katere bi ostale visoke vsote denarja, a bi same od sebe morale propasti. Ko se pa predlaga praktična koristna stvar, takrat nasprotujejo, češ, da je »klerikalna«. Po pravici je dr. Faidutti odgovoril Tumi, naj

pa liberalci snujejo posojilnice, da ne bodo vse »klerikalne«, a to liberalcem ne diši, in dr. Tuma je na to umolknil.

Zasedanje deželnih zborov.

Nižeavstrijski deželni zbor je v včerajšnji seji odobril zakonski načrt o združenju Floridsdorfa in drugih obmejnih občin na levem bregu Donave z dunajsko mestno občino. Nadalje je zbornica odobrila predlog, s katerim se je pozvala vlada, naj nastopi proti umazani konkurenci s strogoimi kaznimi. Končno naj vlada prisili last. avtomobilov, da bodo morali imeti številke in deželni odbor izdelala načrt o obdavljenju istih. Namestnik Kielmansegg se je izjavil proti obdavljenju avtomobilov, ker bi neugodno vplivalo na promet s tujci. Ministrstvo za notranje stvari je pa že izdelalo odredbo, da bodo morali avtomobili nositi številke in bo ta odlok v najkrajšem času razglašen.

I s t r a k i d e ž e l n i z b o r je včeraj odobril proračun za leto 1905, a kakor je bilo zaključeno zasedanje. Nemški listi piha jo jeze, ker je zasedanje štajerskega deželnege zbora, v katerem so Slovenci te dni obstruirali, odgoeno. Jezni so, ker vidijo, da se bodo morali udati in pritrčiti pravičnim slovenskim zahtevam.

Politični položaj v Avstriji.

Danes popoldne se vrši na Dunaju ministrski svet, ki se bo pešal z državnozbornim zasedanjem. Poleg nujnega predloga glede dogodkov v Inomostu bo tudi najbrže vložen predlog, naj zbornica sklene preložitve italijanske pravoslovne fakultete v Roveredo. Zbornica bo najbrže sborovala vsak dan. V prvih sejah bo razprava o Körberjevem govoru. Poleg proračuna za l. 1905. bo zbornici tudi predložen predlog glede podper po uimam.

»Narodni Listy« pišejo z czirom na sejo mladoškega izvrševalnega odbora: Dr. Körber je za naš narod ostal, kar je bil, in mi ostanemo njegovi stari, načelni nasprotniki. Zgodilo se ni nič, kar bi povzročilo, da izpremene Cehi svoje stališče nasproti vladi in zato bo na češki strani ostalo vse, kakor je bilo. Nimamo prepričanja, da bi Körber, daji je ispopolnil svoje ministrstvo s češkim učenjakom, hotel ugoditi češkim, po državno ustavnem zakonu opravičenim zahtevam. Vseled tega pa tudi ni povoda, da bi Cehi dali orožje iz rok in opustili obstrukcijo. Le s slednjim moramo spraviti vlado v resno zadrego ne le glede italijanskega vseučiliškega vprašanja, marveč tudi z osirom na zahteve vojnih kreditov.

Dogodki v Inomostu.

Radi razburjenja povodom nemirov v Inomostu je tirolski cesarski namestnik obolel.

Rimska „Tribuna“ jako ostro piše proti nemštvi zaradi izgredov v Inomostu. Izgredi niso imeli sgolj političnega značaja, marveč povzročila jih je razlika med plemeni. Ni zadostno, da je Götthejev spomenik v Rimu, Nemčija in Avstrija morata spoštovati italijansko civilizacijo in morata biti prijatelja, ne le samo italijanska zaveznika.

Od aretiranih laških dijakov jih ne bo veliko kaznovanih, ker taje in jim kaznivih dejanj ne morejo dokazati.

Rektorat tehnike na Dunaju je sklenil, da bo pri laških dijakom, ki so bili udeleženi pri dogodkih v Inomostu, najstrožje postopal in da laških dijakov, če bodo prišli z drugih visokih šol, ne bo sprejel. Vse nemške napise na črni deskah odstrani! Rektorat dunajske univerze odgovori na nemške zahteve danes!

[Gorški] državni zbor

Začetkom včerajšnje seje se je pritoževal košutovec Kalosy, ker mu predsednik v zadnji seji ni pustil govoriti. Ravno v tej zadevi je govoril tudi posl. Sengyel. Honvedni minister pl. Nyizi je vložil dva zakonska načrta glede vojaških novincev za leto 1905. Zbornica je nato nadaljevala razpravo o preosnovi poslovnika. Polony izjavlja, da Tisza ne izpolni, kar je obljubil glede volivne preosnove. Tozadevni zakonski načrt bi bil že moral predložiti zbornici, da bi se lahko leta 1906, ko bodo splošne volitve, že velilo na podlagi novega volivnega reda. Grof Apponyi je rekel, da opozicija ni postopala pravilno, ker je vrgla baklo razpora v zbornico.

Zbornica magnatov je imela tudi včeraj sejo. Odobrila je po kratkem govoru Tisze začasno trgovinsko pogodbo z Italijo in med drugim tudi zakonski načrt o ureditvi reke Rabe.

Včeraj je imel Tisza z grofom Andrassyjem daljše posvetovanje, h katerem sta pozneje došla tudi prejšnji ministrski predsednik Weckerle in minister a latere grof Khuen Hedervary. Tisza in Andrassy sta se sporazumela, Andrassy je namerl namreč nasprotovati Tiszi. Prihodnji teden namerava »železna roka« Tiszova pričeti v zbornici boj z opozicijo. A preje bo še sklical v posvetovanje liberalno stranko, da odobri

podrobni načrt boja. Sklenili bodo, naj iz strani izstopi vsak, ki ne bo slepo in brez-pogojno sledil Tiszi. Po posvetovanju se be pričel odločilni boj v zbornici.

Češka obstrukcija v državnem zboru

Je po izvajanjih »Narodnih Listov« gotova stvar. Glasilo mladočeške stranke prinaša razne dokaze za potrebo obstrukcije. In-mostiški dogodki so položaj spremenili. Ime-novanje Rande za ministra ne more sado-voljiti Mladočehov, ker Randa je učenjak, ki ni bil nikoli član mladočeške stranke in se ni bavil s politikom. Če je sprejel portfelj, je to njegova zasebna stvar. »Narodni Listy« sklepajo:

»Etino le z obstrukcijo moramo vladi narediti občutnih in pomembnih težav ne le glede italijanske fakultete, ampak zlasti v vprašanju finančnih posojil, katerih ni mogoče izpeljati s § 14., ker jih je treba plačati iz zvišanih davkov. Tako sto-jimo s starim orožjem v roki proti dr. Kör-berju teden pred otvoritvijo parlamenta.«

Nemški listi trdijo, da so nekateri češki politiki dejali, da grožnja »Narodnih Listov« ni smatrati za resne. Bomo videli!

Avstrijska vlada in »Proč od Rimovec«.

Avstrijska vlada je prepovedala pastire-vanje protestantskemu vikarju Schüleju iz Virtemberga, ki je razširjal odpadniško de-lovanje v Borelavu pri Toplicah na Češkem. Mož je za odpadništvo deloval tako, da je prišel s kazenskimi zakonom večkrat v nesporazumljenje. Celo protestantski višji cerkveni svet ni hotel Schüleju dolgo dati dovoljenja za pastirovanje. Dvakrat je bil ta »zgledni« širitelj »čistega evangelija« kaz-novan, ker je širil hujskajoče letake, na-dalje razglednice, na katerih je bila katoliške duhovnike zasramujoča slika. Na nekem gostilniškem vrtu je javno razprodajal te razglednice. In sedaj, ko se tako popustljive avstrijske oblasti nastopile proti njemu, pa milo toži vse protestantsko časopisje, da preganjajo tako »delavnega« razširjatelja za »čisti evangelij.«

Drugi mirovni shod.

Ameriški poslanec v Parizu, Porter, je francoskemu ministru Dicauxu vročil do-pis ameriškega državnega tainika H. ya glede drugega mirovnega shoda. Ko je vročil do-pis, je pripomnil, da mora z ozirom na ugo-vore, češ, da zaradi rusko-japonske vojske ni za mirovni shod ugoden čas, izjaviti, da l. 1898. ko je ruski car Nikolaj povabil ve-levlasti na mirovni shod, tudi še ni bila končana špansko-ameriška vojska.

Krugerjev pogreb.

Poroča se iz Pretorije: Angleški kralj Edvard želi, da bi se Krugerjevi zemeljski ostanki pri dohodu v Kap in Pretorijo spre-jeli s kraljevskim pozdravom. Tudi pri po-grebu naj bi se streljalo.

Nemiri med Beduini.

Iz Carigrada poročajo, da nameravajo Beduini napasti takozvano sveto karavano, ki potuje na Mohamedov grob v Mekki. Ka-ravano bo sato spremljal bataljon turškega vojaštva.

»Gospodarski propad« v katoliški Portugalski.

Liberalci vsih dežela vedno kriče in upijejo, kako propadata katoliški državi Španska in Portugalska. A kaj pravi o tem statistika na Portugalskem? Izkazuje, da na Portugalskem raste gospodarsko blagostanje. Uvoz, ki je znašal od l. 1879. do l. 1883. 174 milijonov na leto, je znašal od l. 1898. do l. 1902 310 milijonov. Tudi izvoz se je povišal in sicer od 126 milijonov na 200 milijonov. Stevilo portugalskih ladij se je zvi-šalo. L. 1889. je imela Portugalska 10.397, a sedaj ima vže 11.312 parobrodov in ladij. Dasi je portugalsko kraljestvo pred vsem kmetijska država, ima še eno tretjino neob-delanega zemljišča za obdelovanje na raz-polago. Grade se vedno nove ceste in že-leznice. Vkljub tem številkam bodo pa židje in njih krščanski hlapci v svobodomiselnem časopisju prej ko slej lagali, da gospodarsko propada »katoliška Portugalska«.

Tiranstvo framasonov.

Bog kranjskih liberalcev, odpadnik Com-bes, je v svojem cerkveno političnem pred-logu pokazal zopet, kam meri liberalizem. Po njegovem predlogu se mora cerkvam vse premoženje vsoti, duhovniki in škofje smejo živeti edinole od miloščine ljudstva. Za vzdrževanje cerkva bo torej potrebno, da se osnujejo posebna društva. A tudi tu kaže besni framason, kako on umeva geslo ena-kosti. Vsi francoski framasoni so zvezani v »Velikem Orientu«, vsi revolucionarji smejo imeti svojo državno zvezo, a ta katoliška društva ne smejo stopiti v nikakvo zvezo, niti škofjsko, niti provi cialno, niti državno. To je tiranstvo, s katerim h dejo zatreti cerkveno življenje. B gatejši kraji ne bodo smeli poipirati revnejših, in s prep vedjo sveze hoče o onemogočiti šk f m nadzrac o n gospodarstvo cerkvenega premoženja. Tako

gre framasenstvo s pravo satansko zlobo ko-rak za korakom dalje, da bi o n e m o g o -č ilo cerkveno življenje in one, ki bi živeli kot katol čani, v imenu postave spravilo v ječo. Taka je liberalna svoboda. Glasilo libe-ralne stranke, »Slovenski Narod«, proglaš-a v vsaki številki, da je narodno na-predna stranka istih načel, kakor odpadnik Combes.

Sicer bo pa bodočnost praktično poka-zala, da je nemogoče svet tako vladati, ka-kor si domišljujejo framasoni. Laisiranje bol-nišnic in sirotišnic, denarna ureditev šolstva, vzgoja klerikov, vzdrževanje cerkv kano-nično zakonsko pravo — vse to bo treba v posameznostih urediti. In tedaj bodo videli framasoni, da nimajo med seboj dovolj že nijalnih ljudi.

Oklofutani francoski vojni minister.

Preiskovalni sodnik je zaslišal fran-coskega vojnega ministra, katerega je po-slanec Sylveton v francoski zbornici okle-futal. Minister je izjavil, da vzdržuje tožbo proti Sylvetonu. Opisal je dogodek in rekel, da je zaradi klofut lahke obolel. Sylveton je bil izpuščen iz preiskovalnega zapora na povelje Combovo in sicer zato, ker sta posredovali priči poslanca Gaila, kateri je Sylvetonu napovedal dvobej.

Nemiri v Turčiji.

V Skadru so turški častniki povzročili malo vstajo, ker že pet mesecev niso dobili plače. Odpotali so na sultana pritožbo.

Iz Carigrada poročajo: Pred nekaj dnevi je roparska tolpa Kurdov vdrla pri Vanu v neki armenski samostan. Roparji so umorili prednika in enega meniha ter oplenili samo-stan. Turške oblasti nočejo zasledovati slo-ščincev.

Angleži v Afriki.

Angleži hočejo v Afriki podjarmiti za-morski rod Njam-Njam. V ta namen so zbrali ekspedicijo, ki šteje 2500 mež. Glavni vzrok, da hočejo Angleži podjarmiti rod Njam-Njam je ta, ker so v deželi Njam-Njamov jako dobri rudniki s premogom in z železom in pa soline ter salpetrovi rud-niki. Svoje namero so dosedaj Angleži za-krivali jako mojstrsko.

Rusko-japonska vojska.

Boj za Port Artur.

Vsi listi pišejo o kapitulaciji; vendar se nam je ta vest takoj od začetka zdela ne-verjetna. In res prihaja iz Londona brzajavna vest Reuterjevega urada, da so vsa toza-dedna poročila le b o r z n i m a n e v e r . Toda tudi, ko bi trdnjava sedaj res kapi-tulirala, storila je svojo dolžnost. Ako se bo Steselj držal še nadalje, bo storil več ko svojo dolžnost. Namen trdnjave je, da zadržuje Japonce toliko časa, da bo Kuro-patkin imel zadostno število čet. In sedaj ima Kuropatkin vojsko tako močno, da je ne morejo Japonci več popolnoma poraziti in uničiti. Pomen ima trdnjava še za mor-narico, kateri bo njena naloga otežkočena.

Sicer pa vsa poročila o Port Arturju prihajajo iz Rusom sovražnih virov ter ni-kakor niso tako verodostojna, da bi mogli izrekati sedaj že sodbo, kedaj be padel Port Artur. Verodostojnost vseh teh poročil naj-markantneje označuje zgornja vest, da hoče Steselj kapitulirati, ki se je še Angle-žem zdela predebela ter so jo rajši dementirali.

Iz Londona prihaja dne 10. t. m. po-ročilo lista »Daily Mail«, da se vsi parniki v zahodnem pristanu potopljani (?) ali pa prepeljani v vzhodni pristan, kjer leži bojno brodovje, varno pred projektili. Le slučajno zadene tupatam kak projektil brodovje. V mestu ni mogoče stanovati, ker je večji del hiš porušen; vendar je še dosti kotlin in prostorov, ki so varni pred japonskimi streli. Mnogo premoga porabijo za destilacijo mor-ske vode. Vendar je upanje, da dež kmalu napolni vodnjake. Rusi porablajo stare ki-tajske projekte, ki jih napolnjujejo. Toda mnogo krogelj, ki so jih pobrali, je bilo napolnjenih le na polovico z razstreljivom, na polovico pa z žaganjem.

Kanonada traja dalje; opaziti je, da se čete preseljujejo v Ljaotješan.

Dne 11. t. m. poročajo iz Londona: »Daily Express« poroča: Pazljivost japo-nskega brodovja je že deset dni vedno manjša. Med tem časom se je posrečilo v dretih v Port Artur več džun-kam, ko prej v šestih tednih. Steselj torej dobiva strelivo in živeži! Težki topovi so pa v slabem stanju, vendar ima pa še zadostne množine streliva za manjše topove. Steselj je večkrat presil v Peterburg, naj mu pošljejo več težkih topov, a je silno težavno spraviti take težke to-pove v trdnjavo. Najvažnejše pa je, ohraniti trdnjavo čisto in zdravo. Legar je ravno tako nevaren kot Japonci. Bolnišnice so polne. Ker ni bilo mogoče pokopavati mrtve-cv, je nastala bolezen. Bakterij se boje v trdnjavi ravno tako, ko japonskih napadov.

Na dnevnem redu je obešanje japonskih ogleduhov. Kitajskega kuharja Steseljvega so obesili pri ladjedelnici prav visoko v zrak v svari len zgled drugim. Civilnemu prebivalstvu se je zopet dala prilika, zapu-stiti trdnjavo.

Drugo londonsko poročilo istega da-tuma poroča: General Nogi dobiva vedno novih čet. Japonci so pripravili zopet na novo pomorsko bitko. Njihove ladje se torej gibljejo v bližini luke. Vsako ladje, ki plove v okrožju 20 milj od Port Arturja, obstrelja-vajo. Rusi so pokrili krov in stene bojnih ladij z vrečami napolnjenimi s peskom. Vendar pa sili japonski ognev ladje vedno, da me-njavajo svoj prostor. Vsled tega hočejo poiz-kusiti zadnji izpad.

V Cifu menijo, da so Japonci hoteli vzeti severno črto utr, kjer bi imeli nji-hovi topovi boljše pozicije. Japonci se v podzemeljskih hišicah skrivajo, da uidejo mrazu. V Port Arturju je le 6 japonskih vjetnikov, katerih 3 morajo delati uniforme za ruske vojske. Zima je huda. Kitajci silno trpe.

Iz Pariza poročajo, da ima »Matin« iz Cifua brzajavne vesti, ki pravijo, da se ki-tajska pripovedovanja o Port Arturju ne krijejo z japonskimi. Japonci niso vzeli utrdb Erlunšan; pač pa sosednje pozicije, manjše važnosti. Japonski konzul je potrdil, da so Japonci prišli sploh le do jarkov pred Erlunšanom; s tem je seveda utrdba v nevarnosti, nika-kor pa še ni vzeta. — Pismo francoskega vojaškega atašeya v Daljnem pripoveduje, da so japonske čete pred Port Arturjem že iz-gubile pogum, da je disciplina pričela pe-nehavati ter da se morajo čete v prvih vrstah večkrat menjati.

Pariški listi sploh dvomijo, če je ja-ponska vest, da hoče Steselj kapitulirati, resnična. Listi pravijo, da je kapitulacija skoro izključena. Junaški branitelj, ki je držal trdnjavo toliko časa, ne bo prosil. »Petit Parisien« pravi, da Japonci pri zad-njem napadu na utrdbu Ičan niso dosegli uspehov. Nikjer se jim ni posrečilo vreči ob tla odpor na ruskih pozicijah. Torej ni verjetno, da bi se bila v takem trenutku polastila brambovcev obupanost.

Drugo poročilo iz Cifua z dne 11. t. m. poroča, da so Rusi že zapustili mesto, a je Japonci še nise zasedli. Japonske bojne ladje ne morejo vsled min priti bližje luki, da bi uspešno pomagale obstreljevati utrdbе.

V Mandčuriji.

Tokijsko poročilo z dne 10. t. m. po-roča iz glavnega mandčurijskega stana, da so dne 8 t. mes. napadli dve ruski stotniji japonske prednje čete, a sta bili odbiti. Drugod je vse mirno.

Iz Londona poročajo, da so Rusi več krat energično napadli japonske pozicije v Lamutu in Lihušinu, a brez uspeha. Ome-njene vasi so popolnoma razdejane.

Saharov poroča v Peterburg 10. t. m.: Dne 9 t. m. so započele tri patrulje našega desnega krila natančno rekognosciranje proti pozicijam sovražnih prednjih čet v smeri proti Sandepu. Ker so se tako nenadoma prikazale, je to tako zelo vplivalo na so-vražne prednje straže, da so hitro zbežale v bližnje vasi ter omočile našim patruljam, jedniti prav do Sandepu, kjer so dognale, da stoje v vasi močne sovražne čete. Noč na 11. t. m. je pretekla mirno.

Kuropatkinovo povelje.

Iz Mukdena poročajo »Lokalanzeigerju«, da je Kuropatkin izdal dnevno povelje, v katerem naznanja, da je on edini vrhovni poveljnik v s e h d e t a s u h e m i n n a m o r j u , ki so v boju zoper Japonsko.

Admiral Skrydlov

je došel, kakor poročajo 10. t. m. iz Peter-burga, v Mukden, odkoder se je podal v Kuropatkinov glavni stan, da z njim konfe-rira. Pri armadi ostane najbrže tri dni.

Aleksejev.

Iz Londona poročajo pod večerajšnjim datumom, da se je d pisnik »Daily Express« razgovarjal z Aleksejevom na njegovi vojni v Peterburg. Podkralj je dejal, da namerava ostati v Peterburgu toda obdržati naslov in mesto podkralja. On misli, da bo v Peterburgu lažje vplival na razmere na vzhodu, ko na bojišču. — Pri dohodu v Peterburg so ga železniški uradniki prijazno sprejeli a pred kolodvorom ga je čakala množica ljudi, ki so mu žvižgali in kričali nad njim. Aleksejev je izstopil v nekem hotelu, ne pa v zimski palači, kakor se je prvotno po-ročalo.

General Kaulbars

odide na bojišče šele po carjevem povratku.

Baltiško brodovje.

Iz Kopenhagena poročajo, da bo drugi del ruskega brodovja došel te dni iz Libave v danske vode. Brodovje obstoji iz križarice »Oleg« ter iz več torpedovk. Dve danske torpedovki bodeta opravljali pomorsko poli-cijsko službo. »Oleg« je poleg križarice »Izumrud« najnovejša ruska bojna ladja.

Angleška in Rusija.

Na Dunaju je razširjena vest, da je Ru-sija obljubila Angleški z ozirom na Egipt

prosto roko, ako v hultski zadevi ne bo na pravljala teškoč.

Gripenberg — ne pojde!

P r a g a , 11. nov. »Nar. Listy« imajo iz Peterburga brzajavno vest, da je generala Gripenberga zadel mrtveud.

Hulski dogodek.

Admiral Kasnakov odide k obravnavam mednarodne preiskovalne komisije. On sedaj predeluje stvarno o dogodku v Severnem morju; prepričan je, da so bile res navzoče japonske torpedovke. V Peterburgu sodijo, da bo kot nevtralen član komisije izvoljen en nemški admiral.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. novembra.

Čehi in Jugoslavoani. Kakor znano, je dalmatinski poslanec Biankini, pisal dne 29. oktobra v »Narodnem Listu«, da mlado-češki klub vsled dogovora s »Slovensko zvezo« ne more opustiti obstrukcije v drž. zboru brez privoljenja slovensko-hrvatskih poslancev, združenih v »Slov. zvezi«. Nate je dunajska »Reichswehr« dne 4. t. m. ob-javila razgovor z »nekim« jugoslovanskim poslancem, ki je baje trdil, da mu ni znan tak dogovor med »Slov. zvezo« in Mlado-čehi in da torej »Slov. zveza« nima v rokah ključa do parlamentarne situacije. »Slov. Narod«, glasilo vladnih in nemških lakajev, je razgovor z urednikom lista »Reichs-wehr« z največjo slastjo podtaknil hrvat-skemu poslancu g. Vukoviću ter več dni glodal to pasjo kost. Na prvi pogled pa je bilo jasno, da je to le mistifikacija in intriga vladnih poganjačev, s katero se je hotel »Narod« — osmešiti: »Reichswehr« je namreč sama preklicala, da dotični članek ni od g. Vukovića. Dalje zaderski »Narodni List« je minolo sredo objavil dopis svojega dunajskega dopisnika, kateremu je g. Vuković osebno to-le izjavil: »Takoj jutri zjutraj grem v uredništvo lista »Reichs-wehr«, da stvar dementujem. Jaz kaj po-dobnega nisem mogel reči, še manj pa na-pisati, ker je meni znano, ka-kor posl. Biankiniju, kaj smo določili z Mladočehi«. Tako nesijo »Narodevi« lakaji dolge no-sove in ušesa.

Smejejo se, ko drugi delajo. Bolj cinično se ni mogoče več obnašati, nego to delajo liberalci z ozirom na politično kon-stelacijo. Danes, ko bi morali vsi Jugoslo-vani kot en moč od Čehov zahtevati, da drže svojo besedo in puste obstrukcijo le sporazumno s »Slovensko zvezo«, to se pravi, za koncesije, ki jih mera dati vlada Slovence in Hrvatoma, pa prodano glasilo liberalne stranke zopet igra izdajavske slo-venskih interesov. Kako podlo piše ta izdaj-eka družba! Ali se je že kdaj slišalo, da bi bili zastopniki kakega naroda pisali tako fri-volno:

»Smešna je ta zadeva vendar! Nas in narodnapredne stranke pa pri tem disto nič ne briga, ali so klerikalci sklenili tak dogovor z Mladočehi, kakor trde Susteršič, Biankini in Spindič, ali tak dogovor, kakor trde Čehi in šianek v »Reichswehr«. Mi se temu sploh le smejejo in smo le zaradi smešnosti to polemiko registrirali. Z to je pa naravnost otročja Susteršičeva trditve, da je članek v »Reichswehr« spisal ali naš du-najski poročevalec ali pa kak slovenski libe-ralni poslanec. Čemu neki? Samo saradi »špasa« vendar ne bo nihče časa tratil z ne-potrebnim delom, ki nam nič ne koristi in nič ne škoduje. In »Reichswehr« je tudi sama toliko pametna, da ne bo naših po-slancev in našega poročevalca vprašala, kaj so se Čehi dogovorili z — lepim klubom. Smejali smo se zdaj, ko so se zavezniški prekljali med seboj o vsebini sklenjenega dogovora in smejali se bomo še nekaj dni, ko bodo Čehi storili, kar bodo sami h teli in se bodo poslanci lepega kluba vrtni z Dunaja s dolgimi nosovi in praznih rok«

Rdečica sramu bi morala oblivati te ljudi, ko je raskrinkano, da so tudi v tem vprašanju igrali izdajsko vlogo; a ne, oni se cinično smejejo. Ta smeh, tako podoben brezizraznemu smehu norcev in idiotov, je edino politično delo, katerega je poleg ps-ovanja še zmožna ta dekadentna družba. Ne zgovarjamo se s idioti! Včerajšnje brzajavno poročilo nam javlja, da se Čehi nikakor ne smejejo, ampak mladočeški klub je v Pragi po bujni debati sklenil izjavo, iz katere je razvidno, da ne morejo opustiti obstrukcije, in njih načelnik dr. Pocat je bil takoj po-klican na Dunaj.

Jugoslovani in laško vseučilišče. „Kons. Korr.“ je včeraj objavila depis iz kroga jugoslovanskih poslancev. Depisnik pravi: Vse kaže, da hočejo nemške stranke v državnem zboru odločno zahtevati, naj vlada ustanovi laško vseučilišče v Trstu. In to mora vzbujati posebno pozornost jugoslovanskih krogov. Ako hoče vlada ustanoviti laško univerzo v čisto italijanskem mestu, torej na južnem Tirolskem, Slovenci in Hrvatje temu gotovo ne bodo ugovarjali, pač pa morajo zahtevati, da se ob enem v Ljubljani ustanovi slovensko vseučilišče. Ako pa bi se vlada končno udala za laško univerzo v Trstu, morali bi Jugoslovani zahtevati v Trstu utrakvistične univerzo-italijansko in slovensko, — ker v Trstu biva mnogo Hrvatov in je okolica povsem slovenska. Sicer pa ima vlada v rokah spomenico, v kateri Jugoslovani zahtevajo za Trst: Ustanovitev ljudske šole v mestu ljudskih šol v okolici, slov. vzporednice na državni gimnaziji in obrtni šoli, slov. obrtno šolo itd. Za Istro: 120 slov. ljudskih šol, nekatere hrvatske, slovenske poljedelske, obrtne in mornarske šole. Za Gorico: Premestitev slov. šole v središče mesta, slov. vzporednice na drž. srednjih šolah, slov. šolo za obdelovanje lesa v Solkanu. Svoj čas je dr. pl. Körber že obljubil, da hoče Jugoslovanom ustreči. Sedaj je čas, da se vlada spomni svojih obljub. — Povsem soglašamo s tem dopisom, le glede laške univerze v Trstu pripomnimo, da slovenski drž. poslanci doslej niso pritrdili ideji utrakvističnega vseučilišča. Vsa slovenska javnost se je izrazila za slovensko vseučilišče v Ljubljani, ker v Trstu sploh niso ugodna tla za univerzo. Sicer pa prepuščamo to preporno vprašanje našim poslancem.

Tavčarjeva politika. „Slov. Narod“ vzdržuje trditev, da je dr. Šusteršičev sin pri Zupanovi savnosti klical »heil!« Odgovorni urednik „Slov. Naroda“ je dr. Ivan Tavčar, brez njegove vednosti ta notica tudi v »Narodu« ni prišla, zato se v taki grdi laži tembolj kaže, kakšne moralne lastnosti ima ta človek. O Tavčarjevi politiki se vedno bolj kaže, da od laži živi, zato ni čuda, če ji vedno več dostojnih ljudi obrača hrbet. Kar se pa drugih stvari tiče, pa »Narodu« lahko postrežemo z njegovimi politiki, ki so svoje sinove brez potrebe ves čas nji hovega studiranja imeli zapisane v nemškem oddelku gimnazije. Neka glava slovenskih radikalcev je imela svojega sina celo na nemškem vseučilišču v Pragi, dasi so slovenski dijaki navadno na češkem oddelku! V času, ko se vsi resni slovenski politiki bavijo z dr. Körberjem, se pa dr. Tavčar bavi z dr. Šusteršičevim 12 let starim sinom.

Z graške univerze. V sredo so imeli zastopniki nemških društev zborovanje, na katerem so zahtevali, če se že Slovanom dovoli na universi dvorana za zborovanje, da morajo na zborovanju govoriti v nemškem jeziku. Zahtevali so tud, da se odstranijo slovenske deske in da se relegirajo vsi oni Lahi z graške univerze, ki so bili prisotni pri izgreduh v Inomostu. V četrtek dopoldne je čakalo okoli 300 nemških dijakov na univerzi, ki so zahtevali, da naj rektor pove, kaj je senat ukrenil glede teh zahtev. Rektor je odgovoril, da naj pridejo v petek ob petih popoldne, in tedaj se jim bo odgovorilo. Radovedni smo res, ali tudi rektor na univerzi stoji tako pod komando nemških buršev, kakor rektor na tehniku, ki je ustregel vsem nemškim zahtevam. Slovanom je obljubil, da bo prepričal nemške burše o pravični zahtevi Slovanov, da naj ostanejo deske take, kakršne so sedaj. Očarost nemških buršev ne pozna nobenih mej. — Taki dogodki morajo prisiliti vlado, da ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani. Dajte nam slovensko vseučilišče in prav radi se vam umaknemo iz Gradca, prav radi vam prepustimo hvalisano nemško kulturo.

Predavanja »Leonove družbe«. V sredo, 16. t. m., se prične običajna vsa letošnja predavanja »Leonove družbe«. V sredo bo predaval prof. Evgen Jareb o zgodovini ljudskih knjižnic. Začetek ob 1/8. svečer v »Rokodelskem domu«.

Posojilnice v goriškem deželnem zboru. Goriški deželni zbor je, kot poročamo na drugem mestu, sklenil, da se daj posojilnicam deželna podpora v znesku usta-

novnih stroškov. To je bil pameten predlog, in le hvala leži moramo biti dr. Tu mi, da ga je pobijal, ker je s tem le pokazal, da so liberalci povsod enaki sovražniki ljudske organizacije. Tudi v kranjskem deželnem zboru ni upati najmanjšega uspeha za kmečko posojilništvo, dokler ne popiha pravična usoda liberalcev iz njega.

Senat graške univerze je včeraj izrazil senatu v Inomostu svoje obžalovanje in ogorčenje, ker so se izgreduh v Inomostu udeležili tudi graški slušatelji, katere hoče strogo kaznovati. V ta namen je določil preiskovalno komisijo. Predlagal boše tudi, da se v Gradcu odpravijo italijanski izpiti na pravni fakulteti, ko boše italijanska fakulteta drugod ustanovljena.

Osebnosti. Dr. Evgen Barao, bivši zdravnik v zavodu Alland poleg Dunaja, je nastopil zdravniško prakso v Malem Ločinu v Istri.

Šolske vesti. Za nadučitelja v Dolškem je imenovan odtotni def. učitelj gosp. I. Zupan. Za prov. šolskega voditelja v Toplicah je imenovan gosp. Ivan Levstik. Za definitivne sta imenovana prov. učitelja g. Ivan Kocijančič v Srednji vasi v Bohinju in Friderik Praprotnik v Bohinju ter prov. učiteljica gospod. Sofija Grunđer v Trzinu.

Dunajski Slovenci. Slovenska služba božja bo, kakor doslej vedno, tudi v novembru drugo nedeljo, t. j. 18. t. m., v cerkvi sv. Antona v XV. okraju, Pouthongasse 16. Ta dan pa »Straža« ne bo imela nobene prireditve. Pač pa bo »Straža« napravila svoj I. redni občni zbor tretjo nedeljo, t. j. 20. novembra 1904, popoldne ob 3. uri v novi veliki dvorani restavracije g. J. Neusserja v VI. okraju, Kasernengasse št. 7. Dnevni red: 1. Predsednik pozdravi navzoče. 2. Čitanje zapisnika II. izrednega občnega zbora. 3. Poročila odborikov. 4. Poročilo pregledovalcev računov. 5. Volitev novega odbora. 6. Volitev dveh pregledovalcev računov. 7. Predlog g. Fr. Rebola, da naj »Straža« najame lastno stanovanje. 8. Raznotherosti. Sudačni nasveti glede članarine za l. 1905. Po občnem zboru se bo vršila zabavna društveni večer, na katerem bosta pela zbora slov. katol. akad. društva »Danice« in izobraž. društva »Straža«. Naslove pesni, ki se bodo pele, se naznanijo na zabavnem večeru. Prosi se obenem p. n. članice in člani, da izvolijo prinesiti seboj svoje legitimacije. Za člane bodo prostori rezervirani. Vstopnina prosta. Slovanski gostje dobrodošli!

Umrl je po kratki bolezni 4. t. m. Stefan Rudolf po domače Židanek iz Kanjega dola, občine Črni Vrh nad Idrijo. Bil je moč stare korenine, znan daleč po vipavski dolini in zaradi svojega veselega značaja povsod priljubljen. Naj v miru počiva!

Potres. Is Boh. B. Strice, 11. nov.: Sinoči ob pol 10 uri zvečer smo čutili par sekund trajajoč precej močan potres. Bilo je čuti tudi podzemeljsko bučanje.

Toča je precej gosto naletavala zadnji terek okrog Sil in Pokrč na Koroškem.

Hrvaški zdravniki. V Zagrebu se danes zvečer v hotelu »Royal« vrši slavnostni banket društva hrvaških zdravnikov povodom odlikovanja društvenega predsednika dr. Rakovaca in primarija dr. Wickenhauserja.

Velikanske željate glave se dobe pri Francetu Bizjaku v Vičmarjih. Posamez a glava tehtja 4 do 6 kil.

Ogenj Dne 7. t. m. popoldne je nastal pod kozolecem posetnika Jos. Sluge v Gor. Planini ogenj, ki je uničil tudi tri kozolce Jan. Pogorelca in A. Korošca. Skode je do 8000 kron, zavarovani so bili za 5000 kron. Zažgali so otroci. Na pomoč so prihiteli domači ljudje ter gasilni društvi iz Postojne in Rakeka, ki se z domačim društvom omejili ogenj. Novi vodovod nam je veliko koristil. Hvala vsem, ki so prišli na pomoč, osobito gasilcem iz Postojne in Rakeka. — Dne 9 t. m. ponoči je v Sv. Križu pri Trzinu zgorelo Jak. Zupanu gospodarsko poslopje. Začelo je goreti v skednju. Živino so rešili. Kdo je zažgal, ni znano.

Novi dopisnice. Že nekaj dni so v prometu nove dopisnice, medtem ko stare ostanejo še v rabi. Nove dopisnice se razlikujejo od starih, da imajo na levi strani trikotni prostor, na katerega bo zapisal pošiljatelj svoj naslov. Okrask, ki je bil nepotreben, izostane. S tem, da izpolni pošiljatelj oni prostor, si zagotovi, da se mu dopisnica vrne, ako je ni mogoče dostaviti naslovniku.

Tovarna pogorela. V Primekovem pri Kranju je do ist. pogorela tovarna mizarkega mojstra Janeza Pintarja. Uničeni so tudi strehi. Sk. de je 35.000 K.

Po novemški okolici se kladi 20 do 24 let stari lopov, ki je vlomil in po-

škodoval na raznih krajih. Če ga ne bodo skoro prijeli bo obiskal tudi sosednje kraje.

Kapucin — Radeckijev veteran, umrl. Umrl je po kratki bolezni 5. t. m. v Sv. Križu v samostanu kapucin brat Prosper Fon, v starosti 79 let. Bil je doma iz Rut pri Volčah. Bojeval se je v Lombardiji pod slavnim vojskovodjem Radeckijem. Svetila mu večna luč!

Spomenik Filipoviću, zapovedniku okupacijske armade, bodo postavili v Sarajevu. — Tako je sklenil odtotni občinski svet.

Isprememba v opravi avstrijske pehote in lovskih čet. Vojno ministarstvo je dovršilo poizkuse o ispremembni opravi pri pehoti in lovskih četah. Ker so se poizkusi dobro obnesli, bo vojno ministarstvo izpremenilo vojno opravo pri teh četah. Bistvene izpremembe bodo sledeče: Stevilo patron, katere morajo nositi v polni vojni opravi prostaki, lovcu in poddesetniki, oboroženi z repetirkami, se pomnoži od 100 na 200. Kljub temu bo vse, kar bo vojak nosil seboj za 157 kg lažje nego doslej, ker se bo teža prtljage pri obleki in hrani znižala.

Razmere v Avstriji. V Trstu se demonstracije iredentovcev sedaj vsak dan ponavljajo. Po ebno velikih demonstracij pričakujejo jutri, ko se bo radi dogodkov v Inomostu vršil shod vseh laških avstrijskih županov. Z ozirom na to je prišlo v Trst mnogo orožnikov. Proti iredentovcem so se s protidemonstracijami postavili člani takozvane »laške avstrijske patrijotične mladine«. In kaj stori pri tem ces. namestnik Hohenlohe? Na njegovo povelje so bili aretirani — voditelji »patrijotov«.

Službena štiridesetletnica. Iz Idrije, 10. novembra: Povodom štiridesetletnice službovanja rudniškega nadsvetnika g. Jos. Schmid a se je priredila slavljenca na čast serenada, koje so se udeležili z godbo pevci »Kat. del. družbe« in nekdanji pevci čitalnice, c. kr. rudniški pazniki, prostovoljno gasilno društvo in šolska mladež z lampijoni. Med serenado so na griču »Tičnica« prižigali umetni ogenj in spuščali v zrak rakete. Po končani serenadi v gradu so odkorakale imenovane korporacije med godbo po mestu nazaj pred šolo, kjer so se razšle. — Danes dopoldne so vsi c. kr. rudniški uradniki, duhovščina, učiteljsko osebje ter deputacije c. kr. uradov, občinskega odbora, c. kr. rudniških paznikov, veteranskega društva itd. izrazili svoje gratulacije g. nadsvetniku Schmidu. — Ob 8. uri zvečer pa je bil v kazini zabavni večer »Schachttag«, kojega se je udeležila skoro vsa inteligenca idrijskega mesta.

Vegova 150 letnica na Dunaju, kojoj so dne 28. junija enoglasno sklenila slovenska društva na Dunaju praznovati dne 16. novembra t. l. v hotelu »Zur Post«, je preložena na kasnejši čas. Vzrok so neprilakovane zapreke.

Iz urnega vrha nad Idrijo: Prihodnji teden se pri nas vrše občinske volitve. Da sedanja občinska uprava ni bila v pravih rokah, to je menda dovolj pokazala žalostna zgodovina mlekarne. Ne poslušajte torej, možje, tistih, ki po gostilnah in na ulici zabavljajo čez cerkev in duhovnike, ki imenujejo za častne občane na vaše stroške ljudi, ki za občino nimajo najmanjših zaslug. Ne delajte si sami škode in sramote pred svetom.

Slovensko katol. akad. društvo »Danica« na Dunaju. Za simski tečaj je izvoljen naslednji odbor: Predsednik cand. iur. Fr. Schaubach, podpredsednik stud. med. Ant. Razberger, tajnik stud. phil. Fr. Uršič, blagajnik stud. phil. Fr. Porenta, knjižničar stud. phil. Vinko Marinko, gospodar stud. iur. Iv. Hubad.

Domača umetnost. C in kr. vojno ministarstvo je kupilo doslej izdani sliki »Bled« in »Belopeško Klančko« iz »Seri« od akademičnega slikarja Jos. Germa za vsa svoja vzgojevališča in izobraževališča. Upati je pač, da si bodo »like« omislile tudi naše šole in narodna društva ter s tem preprečile vedno očitanje, da najde dobra stvar doma priznanje šole, ko je bila že povsod priznana in odlikovana.

V prizivno komisijo za osebno dohodnino je pozval finančni minister c. kr. finančnega svetnika dr. Viktorja Pessiaka, c. kr. fin. tajnika Henrika Kitaga, zasebnika Antona Luckmanna, trgovca Otona Homanna v Radovljici, za njihove namestnike pa c. kr. fin. nadkomisarja Karola Pogacarja, gostilničarja Gregorja Laha, trgovca Viktorja Aumana in nadpoštara Alojzja Schreya.

Otrok opekli S Tretenika: Dvoletni Pavli, hčerki vriga gospodarja Jožefa Toporiša v žg. Senetišah se je na paši pri pastirjih, ki so kurili, vnela obleka, valed česar sa je deklica tako opekla, da je še isti dan umrla. Dobri družini izrekamo odkrito sočutje.

Gino Dompleri. Iz Trsta se nam piše: Seda, ko Italijani kriče proti nemškemu nasilju v Inomostu, kažejo Italijani, ki so pod židovskim vplivom, vso svojo na-

ravo. Sporočil sem že, da je moral Dompleri radi židovskega ropota na ukaz policijskega višjega komisarja Pertota v nedeljo in terek zapustiti gledališče Verdi. Židje so zagnali grozen krik proti Dompleriju, ker jim je predrta že več računov. Valed tega pritiska je vodstvo gledališča v posebnem pismu prosilo policijsko ravnteljstvo, naj prepove Dompleriju zabajati v gledališču Verdi. Ali ni to tudi nasilstvo? Ali imamo Slovani sploh kaj povoda, da se v bojih med Italijani in Nemci ogrevamo za to ali ono stran? Z ozirom na primorske razmere gotovo ne! Eni in drugi bi nas radi utopili v žlici vode.

Zgodnja zima. Iz Bosne prihajajo poročila, da je palo tam mnogo snega, zlasti je v nekaterih gorskih krajih promet popolnoma ustavljen, ker je snega tri metre na visoko. — Tudi v Srbiji so bili te dni snežni viharji. Pričela je že prava zima, v nekaterih krajih kaže toplomer 12 stopinj mraza.

25 000 kron znaša glavni dobiček loterije za vojaški spomenik. Opozarjamo cenjene bravce, da se vrši žrebanje nepreklicno 12. novembra 1904 in da je čisti dohodek te loterije namenjen podpore potrebnim, dela nezmožnim bojevnikom, njih vdovam in sirotam.

Ljubljanske novice.

Župnik Jožef Jereb. Umrl je danes ob pol 2. uri popoldne v Ljubljani upokojeni župnik gospod Jožef Jereb. Pogreb bo v ponedeljek ob četrn na 5. uro popoldne iz hiše žalosti, sv. Florijana ulice št. 16.

Odbor za prireditev razstave vajeških del imel je včeraj jako živahno sejo. Debatiralo se je, ali se naprosi def. predsednik baron Hein za protektorja razstave. Zagarjal barona Heina ni nobeden odbornikov. Se celo g. Franchetti — vešni zadrutni inštruktor, o katerem je znano, da se rad priklanja posebno višjim uradnikom je izjavil, da on niza barona Heina in da ga ne brani, glasujesamozatozanj, ker je to navadain se je povsodipritacih razstavah v vešjih mestih naprosil deželni predsednik, na deželi pa okrajni glavar za protektorja razstave. Dejanjsko glasovanje je pokazalo za bar. Heina 5 glasov, proti pa 4 glasove. Ako pa upoštevamo, da sta se dva odbornika pred sejo izrazila, da sta proti baronu Heinu — eden teh dveh se je odtegnil glasovanju, drugi pa preplašeno glasoval za — potem konstatiramo, da v tem odboru baron Heina nima večine. Kakor že rečeno, v njegovo obrambo ni nikde drhnil besedice. Radovedni smo, bo li zadovoljen g. baron Hein s tem glasovanjem in bo li prevzel protektorat ali ne? Velika večina ljubljanskih obrtnikov je odločno proti baronu Heinu, ker je znano njegovo postopanje ob potresu in ob drugih prilikah, in oni, ki so zani glasovali, nso pokazali niti svojega, še manj pa mnjenja ljubljanskih obrtnikov. Nekaterim gg. obrtnikom pa priporočamo, naj vendar po kažejo nekoliko več močatosti, kajti ljudje, ki stikajo v žepu pesti, zasebno sabavljajo, kolikor je sploh mogoče, v odločilnem trenutku pa se plašno osirajo in ne morejo ziniti besedice, taki možje se imenujejo po navadi figamotje.

Vabilo na Martinov večer. »Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov« v Ljubljani, v nedeljo, dne 13. novembra v Rokodelskem domu, Komenskega ulice 12. Spored: 1. Govor v spomin rajnega predsednika gospoda prof. Janeza Gnjazda. 2. Prolog k igri Garcia Moreno, govori L. Tomašič, 3. »Garcia Moreno«. Zaloigra v 5. dejanjih. Po Tricard - Arenau priredil A. U. Vstopnina 30 vin. Začetek točno ob polu 7. uri zvečer. Ker društvo žaluje po prezasluknem predsedniku prof. J. Gnjazda, izostane to pot petje. V dvorani bodo mize, kakor vsako leto na Martinov večer. — V mnogobrojni obisk uljudno vabi odbor.

Poročil se je danes g. Peter Papež, trgovski setrudnik, z gđ. Anico Ver-nik. Čestitamo. — Danes se je poročil »Planinski Janez« trgovec gosp. Hinko Hieng z gđ. Anico Bobnar.

Umrla je včeraj zjutraj po dolgi bolezni M. Kosem, rojena Jerič, sadna sestra ustanoviteljica »Kat. tiskarne«, stara 73 let, na sv. Petra cesti. Pogreb je bil danes popoldne. N. v m. p. l.

Izgubil je orožnik Ivan Cebular, črno denarnico, v kateri je bilo okoli 21 K.

Nasel je dijak Rupert Brodet, slat pečatni orštan

Golobe ukradel. Sprevodniku Francetu Bevcu sta bila iz golobnjaka ukradena dva goloba. Enega goloba je dobil Bevc v drvarnici Ivana Gardana skritega v nekem kovčegu. Gardan ima posebno veselje do golobov

Električna železnica je včeraj povozila na Zalošk cesti psa n dvojvode, ki je prideljen tužalnemu pešniku šte. 27.

Kovčeg z obleko odnesel. V neki go-stilni v Kotodvorskih ulicah je bil včeraj

James Tanko iz Sevnice. Pridrži se mu je njemu znani Jakob Zlindra in se mu ponudil, da mu nese kovčeg do kolodvora. Ko pa se je Tanko nekaj časa odstranil je Zlindra res odnesel kovčeg, a ne na kolodvor ampak je šel z njim Bog ve kam. V kovčegu je imel Tanko obleke vredne nad 50 K.

Repertoar slovenskega gledališča. Danes zvečer je repriza Wagnerjeve opere „Lohengrin“. — V torek se uprizori Barretova senzacionalna drama iz Nerenove dobe „V znamenju križa“ z glasbenimi in pevskimi tečkami W. Roseja. Drama kaže boj rimljanskega paganstva proti zmagovito širječemu se kristjanstvu, ki si pridobiva pristaše celó v vrstah blazno bestijalnega prona. Odbor dram društva je poskrbel za nove dekoracije in nove kostume; pri drami sodelujeta operni zbor in orkester. Komparzija pa se je izdatno pomnožila. Glavne vloge igrajo g. Dobrovolny (Nero), g. Tišnov (Marcus Superbus), ga. Danilova (Verenice), gđc. Noskova (Mercia) in g. Verovšek (Glabrio).

Novo pokopališče že graje. Cesta do pokopališča bo vodila po sredi sedanjih Janeževih hmeljevih nasadov. Pred pokopališčem, ki bo otvoreno prihodnje leto, bo obširen prostor.

V Mostah pri Ljubljani dobe z novim letom orožniško postaje. S tem bo mestna policija znatno razbremenjena.

Po stopnjicah je padla včeraj soproga stotnika v p. koju Marija Markovič. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v bolnico.

C. g. Nastranu se je sdravje že toliko zboljšalo, da je včeraj za nekaj časa že mogel zapustiti posteljo.

Hrvaški rokoborec Ante Tomašević sedaj nastopa v Zagrebu ter je zopet premagal vse svoje nevarne tekmece. Posrečilo se mu je premagati tudi prvaka čeških rokoborcev, Václava Kauba. V Ljubljani se bo g. Tomašević bori v torek dne 15. in v sredo dne 16. t. m. zvečer v „Sokolovi dvorani“. O borbi, ki se bo vršila v Ljubljani, se nam še poroča: Za borbo z atletom Tomaševićem so se že prijavili štirje mednarodni, prosluli borci, ki poskusijo zmogli jugoslovanskega atleta Tomaševića in mu odvzeti častni pokal, ki je znak prvenstva med avstro-ogorskimi atleti. Pričakovati je torej jako zanimivega in hudega boja, tembolj ker Ante Tomašević izplača 500 kron onemu, ki ga nadvlada.

Martinov večer priredi p. v. s. k. društvo „Ljubljana“ v nedeljo, dne 13. t. m. v „Puntigamski pivnici“, Torjaški trg št. 1, I. nadstropje. Spored: I. Petje. Hajdrih: „Herojevska“. G. Ipavec: „Savaka“. Dr. A. Ipavec: „Slovenska pesem“. II. Tamburanje. III. Komični prisor. IV. Saljiva pošta. — Dobila se bo tudi Martinova goska. — Zadetek ob pol 8. uri zvečer.

Musica sacra. V nedeljo, 13. novembra (varstvo Device Marije) v stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Missa in honorem s. Francisci Xaverii z. l. dr. Fr. Witt, graduale „Benedicta“ Jožef Krejčič, ofertorij „Ave Maria“ Moric Brosig.

Nepoboljšljiva tatica Katarina Berdič, šivilja v Stari Loki, je bila že 7krat zaradi tatvine kaznovana. Zadnjo kazen 18 mesecev je prestala v kaznišnici v Begunjah. Z naredbom a. kr. okr. glavarstva je bila obdelanka tudi 2 leti pod policijskim nadzorom. Začetkom tekočega leta se je nastanila pri zasebnici Ivani Valenčič na Poljanskem nasipu. Nekoč je zapazila gospodinja, da je obdožanka izginila. Z njo pa tudi več ženskega perila ter raznega drugega blaga. Nekaj od teh nakradenih reči so orožniki, ko so jo v Stari Loki zasačili, še pri njej našli. Berdič je bila na 15 mesecev težke ječe obsojena, nato pa pojde v priilno delavnico.

Večkratna morilca v Pragi.

V Kráu pri Pragi so prišli na sled strašnem hudodelstvu. O tem se poroča: Matilda Hanseli z Ogrskega se je nastanila pri svoji sestri v Kráu ter je pripeljala seboj nezakončnega sinčka. Seznanila se je z Ogrcem Takacsom, ki jo je v Kráu opetovano obiskoval ter ji obljuboval, da jo poroči in ž njo gre v Ameriko. Radi svojega sinčka se je Matilda Hanseli s svojo sestro razprla ter se p. dala stanovat k vrtnarju Walesu v vilo „Viljem“. Takacs jo je čndi tudi opetovano obiskoval, vse potrebno pripravil za poroko ter kupil tudi dva vozna listka za Ameriko. Prodal je svoje kamenolome na Ogrskem, kupil Matildi Hanseli veliko perila in dragocenosti ter je hotel skrbeti tudi za njenega otroka.

Stvari Matilde Hanseli sta se polakomnila Wales in njegova žena. Dne 24. aprila leta 1902, se je podala Matilda Hanseli v klet po alamo. Wales je šel za njo in ji zadal tak udarec na glavo, da se je tekoj mrtva zgrudila. Zvečer je prišel v stanovanje Takacs, kateremu sta vrtnar in njegova žena dejala, da je Matilda šla v mesto, a se skoro vrne. Nato se je Takacs vlegel ter zaspal. Spešega sta napadla Wales in njegova žena ter ga usmrtila s strelom v desno sence.

Na vse zgodaj sta morilca iskopala sa trupli skupen grob ter trupli pokopala. Zapuščeno Matilde Hanseli sta morilca rasta vila, denar pa p. brals. Wales je hotel umoriti tudi Matildinega otroka, a njegova žena ga je preprosila, da tega ni stori, ampak peljal ga je v neki gozd ter ondi pustil. Ljudem sta pripovedovala, da sta Matilda Hanseli in Takacs šla v Ameriko, otroka pa pustila v gozdu.

Stvar je prišla na dan, ker so 30. oktobra t. l. dobili v Pragi neki okostnjak, ki pa ni bil kostnjak ene same osebe. Pri listku je bilo zapisano, da morilec nikdar ne dobe. Ta okostnjak je položil tje Wales, ter pisal tudi listek. Hotel se je s tem maščevati, ker mu je žena očitala grešne razmere s pastorko. Sedaj je preiskava dogajala, da okostnjak na cesti ni bil od Matilde Hanseli in tudi ne od Takacsa, ampak od neke tretje osebe. Skoro gotovo je Wales umoril tudi sestro Matilde Hanseli, go spo Wagner, katere ne morejo nikjer dobiti. Prva dva umora sta Wales in njegova žena že priznala.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Največji slap na svetu je sedaj slap reke Ygnessa. Slap pada 210 čevljev globoko. Slap Nagare je globok 167 čevljev. — Stavka dijakov. Študenti medicine v Krakovu so sklenili, da ne bodo več hodili k predavanjem, če do 21. t. m. ne bodo otvorene vse klinike. — Natakariji so se stepili. Bivši drž. poslanec natakarij M. termayer je sklical 10 t. m. na Dunaju shod, da protestira proti sedanjemu načelniku pomočniškega odbora. Pri shodu so se natakariji stepili in obmetavali s stoli. — Prva Crispijeva žena Rozalija Montmasson je umrla v Rimu v starosti 83 let. — Družba japonskih igralcev bo pričela meseca januarja svoje gostovanje po raznih avstrijskih mestih. Namerava priti tudi v Ljubljano. Naj ostane rajše zunaj! — Kraljica Natalija je vso zapuščino svojega sina Aleksandra dala črnogorskemu princu Mirku.

Telefonska in brzjavna poročila.

Budimpešta, 12. novembra. Grof Tisza je v državnem zboru odgovarjal na interpelacijo poslanca Bolgara, ter izjavil, da dobe honvedi svojo lastno artiljerijo. Ta veliki uspeh Mažarov je vladna večina pozdravljala s „Eljen!“ klici, opozicija je pa kričala, da ta koncesija ne zadošča. Koncem svojega govora je izjavljal Tisza, da bo toliko artiljerijskih polkov, kolikor je honvednih divizij. V kratkem se ustanovi honvedska artiljerijska škola.

Dunaj, 12. nov. Tudi avstrijski domobranci dobe svojo posebno artiljerijo. Ta vest je v avstrijskih krogih sprejeta z velikim zadoščenjem, ker se je bilo bati, da bodo samo Mažari dobili to koncesijo. Vsaka infanterijska divizija bo imela en artiljerijski polk v dveh oddelkih s skupno 36 topovi.

Dunaj, 12. novembra. Nemški listi že ropotajo z ozirom na poročilo iz seje mladčeskega izvrševalnega odbora, da vlada namerava izdati nekaj jezikovnih naredb za Češko in da bodo razna učna mesta na češki univerzi dvojno zasedena, da se tako pripravi dovolj učnih moči za češko univerzo na Moravskem. Razna glasila nemške ljudske stranke pravijo, da bi Nemci mogli odgovoriti na to le z najbrezobzirnejšo obstrukcijo, ter zahtevajo pojasnila od vlade.

Dunaj, 12. nov. Danes popoldne je ministrski svet se posvetoval o pripravah za državnozbornsko zasedanje.

Gradeo, 12. nov. Rektor vseučilišča je dejal nemškemu dijaku, da ne more ugoditi njihovi zahtevi, naj se nemški napisi odstranijo. Priporočal jim je mir. Za danes zvečer se je bati demonstracij.

Dunaj 12. novembra. Danes so bila na tukajšnjem vseučilišču velika nasilstva nemških buršev proti Jugoslovonom. Rektor je nemškemu dijaku obljubil, da bo kaznoval laške dijake, ki so bili v Inomostu, v zadnji laških napisov se bo pa posvetovala še komisija. Nemški dijaki so v avli zapeli „Die Wacht am Rhein“. Navzoči jugoslovanski dijaki so zapeli neko slovansko pesem. To je nemške dijake silno raztogotilo. Italijanov ni bilo skoro nič navzočih, kar jih je pa bilo, so se pridružili Jugoslovonom. Nemški burši so brez povoda napadli Jugoslovane. Zahtevali so, da se morajo odkriti in klicati: „Ven z vami! Ne maramo

vas, ne trpimo vas tukaj!“ Z velike premočjo so se navallili na Jugoslovane in jih potisnili iz univerze. Pri tem se je razvil boj. Dijaki so se obdelavali s palicami in dežniki. Nekaj jugoslovanskih dijakov je bilo ranjenih. Boj se je še na cesti nadaljeval. Nemci so Jugoslovane srdite psovali ter jim očitali da so oni krivi dogodkov v Inomostu. Jugoslovani so se pritežili pri rektorju. Slovenecem slovensko vseučilišče v Ljubljani!

Dunaj, 12. nov. Iz posebnega vira se poroča, da se bo sestanek ruskega carja z nemškim cesarjem vršil v najkrajšem času.

Trst, 12. nov. Za jutrajšnji manifestacijski shod se delajo velike priprave. Zupaci italijanskih občin se zberó v mestni hiši. Ob 2. uri bo skupen obed za goste.

Trst, 12. novembra. V arzenalu pri ponovljanju parnika „Koerber“ se je smrtno pobil kapitanski gojenec Jurij Mačanič. Pri svetem Marku se je smrtno ponesrečil 16-letni Jožef Križman.

Trst, 12. novembra. Policija je ugodila želji iredentovcev in dr. Domperiju prepovedala zahajati v gledališče Verdi. To je povzročilo silno ogorčenje v patrijotičnih krogih. Ali smo že v Italiji?

Dunaj, 12. novembra. Grafica Montignosa je bila včeraj incognito tu.

Budimpešta, 12. nov. V ponedeljek se pride tu stavka mizarovskih pomočnikov, ker vlada noče dovoliti zopetnega delovanja miz. strokovnemu društvu.

Pariz, 12. nov. Nacionalistiški poslanec Delaroches Thulon, bivši častnik je pisal poročniku Andréu, sinu vojnega ministra: „Vi ste vreden sin oklofutane generala. Čast mi je, da Vas več ne pozdravljam“. Poročnik je poslal Thulonu svoje priče.

Split, 12. nov. Tu je operni pevec Menotti z britvijo napadel operno pevko Pergentini. Vzrok: ljubosumnost; prerezati ji je hotel vrat.

Frankobrod, 12. novembra. Danes so obglavili oba morilca nekega trgovca z glasoviri. Bolj mrtva nego živa so ju vlekli na morišče.

Berolin, 12. novembra. Novoizvoljeni predsednik ameriških Zjedinjenih držav Roosevelt, se je iskreno zahvalil nemškemu cesarju na čestitki.

Berolin, 12. novembra. Ruska mobilizacija ne napreduje povsem redno. Mnogo mobiliziranih čet ni odpotovalo. Pri Radomsku je 30.000 vojakov pod milim nebom v blatu brez stanovanja in hrane. Socialistični agitatorji izražajo nezadovoljnost moštva in širijo med njim revolucionarne okliše.

Mukden, 12. novembra. Vseled hudega topovskega ognja od srede so se umaknili Japonci s prednjih pozicij. Tu so mnjenja, da so Japonci pripravljeni, da bodo pričeli prodirati ter da se ne bodo več umikali proti jugu. Ruski vojski je vrlo dobro došlo, da je zavzela ob koncu bitke ob Sahu Putilov griš, ker bodo preko tega griša Japonci jako težko prodirali.

Peterburg, 12. nov. Ruski brzjavni urad javlja iz Harbina: Japonci so se združili z Hunhuzi, da vznemirjajo Ruse. Kitajske prebivalstvo trpi vsled tega ter je jako ogorčeno. Vsled Kurokijeve bolezni, množice ranjenih ter raznih bolezni med moštvom, Japonci ne morejo pričeti z ofenzivo.

Mukden, 12. nov. Reut. urad javlja: Med obema vojskama traja od časa do časa topovski boj. Ogenj je najhujši na levem krilu. Rusi so v sredo in četrtek streljali s težkimi topovi. Doslej nima nobena stran še posebnih uspehov.

Berolin, 12. nov. Iz Mukdena poročajo, da je na bojišču v Mandžuriji zopet živahnejše. Opaziti je gibanje Japoncev proti ruskemu vzhodnemu krilu.

London, 12. nov. Bombardement Japoncev na Port Artur se nadaljuje. Vesti, da bi pomadka hotela kapitulirati miso resnične, tudi Steselj ni priril za premirje, pač pa je vnovič izjavil, da se bo boril do zadnjega moža. Pogum braniteljev Port Arturja je nemomajan.

Peterburg, 12. nov. Ruska brzjavna agencija izjavlja, da je Grippenberga živ in zdrav.

Suvalki, 12. novembra. Car Nikolaj je dospel semkaj ter je inšpiciral vojne čete; nato je bil v dvornem vlaku zajutrek.

Listnica uredništva:

G. Lavoslavu Ropas-u v Novem mestu: Potrjujemo, da niste Vi pisali dopisov iz Nov. mesta. Tudi potrjujemo, da ni pisal dopisa iz Litije g. Oroslav Bric, tamošnji pekovski mojster.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 806,2 m, srednji zračni tlak 786,9 mm

	Čas opazovanja	Obseg barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Veterni	Nebo	Padavine v mm.
11. 9. svoc.	743,8	4,4	sr. snah.		obl.	
12. 7. jutro.	741,8	1,8	sl. sever		jasno	0,0
12. 2. popol.	739,2	8,4	sr. jzah.		del. jasno.	

Srednja včerašnja temperatura 5,7°, norm 4,6°

Tržna poročila.

11. novembra.

Budimpešta. Pšenica za oktober — do —; za april 10.13 do 10.14. Rž za oktober — do —; za april 7.87 do 7.88. Oves za okt. K — do —; za april 7.12 do 7.13. Koruza za oktober — do —, za maj 7.49 do 7.50
Pšenica: ponudbe dobre: povpraševanje omejeno, mrtvo. — Prodaja 80.000 met. stotov, za nekoliko stotink nižje. — Druga žita mrtveje. Vreme; lepo.

Zahtevajte

v svoj pitli volaj

pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih s varstvenim znakom
župnika Kneippa in s klenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemočev.

Javna zahvala.

Najin mali 2 1/2 leta stari sinček Ludovik je obolel na akutni bolezni v možganih in po človeško soditi, je bil izgubljen. Požrtovalni zdravniški skrbi od strani gospoda dr. Demetra vlf. Bleiweisa Trsteniškega, ki je malega zdravil skozi 3 mesece in ga opazoval ob vsaki uri podnevi in ponoči, se je z božjo pomočjo posrečilo, da je naš mali ljubljenelec zopet popolnoma okreval in danes je ravno tako svež in zdrav kakor poprej.

Vsled tega se čutiva dolžna gospodu dr. vit. Bleiweisu izreči za njegovo človekoljubno postopanje, za njegovo požrtovalno, ljubeznivo, brezplačno in tako uspešno zdravniško pomoč, s tem tudi javno najno najiskrenejšo, od srca prihajajočo zahvalo.

Bog mu poplačaj, kar je storil našemu otroku.

Ljubljana, 12. nov. 1904.

Ivan in Katarina Dax,
1894 1—1 Mestni Dom.

Naznanilo.

Iv. Cv. Sušnik, krojaški mojster v Skofji Loki, uljudno naznanja svojim p. n. naročnikom, da odpotuje 1. dec. t. l. k vojaškim vajam 1896 1—1
za 4 tedne.

Mlad lovski pes

se je zgubil.

Barve je sive, temno oškropljen, s preklanim nosom. — Naznani naj se 1895 1—1 F. Pock-u na Brezovici.

Šivilja in učenke

se sprejmó takoj v Gosposkih ulicah št. 3.

**Lepa, dvojno-
vprežna kočija**
je naprodaj.
Več se poizve pri **Antonu de Schiava**
na Dunajski cesti št. 32. 1881 2-2

Pozor!

**Znana
gostilna
Šusteršič**
v kopališču Toplice na
Dolenjskem s šestimi so-
bami, salonom in vso hišno
opravo, mesnico, klavnico,
tremi orali lepih njiv, tremi
orali stelnika in petimi orali
travnika se dá v najem ali
pa proda pod jako ugodnimi
pogoji. Obenem se tudi proda
več tisoč kubičnih metrov
smrekovega lesa, ki je blizu
postaje Straža. — Natančneje
se izve pri 1850 2-2
Ivanu Šusteršiču star.
v Semiču.

1857 5-2 **Pristna
bosanska slivovka!**

Kdor želi imeti čiste slivovke 10, 11 in
12 stopinj močne, naj se obrne na pro-
ducenta

Jovo Ljubišič v Bos. Šamacu,
kateri je ima 5 vagonov v zalogi.
Informuje se o tej tvrdki iz prijaznosti pri
gospodu Vaso Petričiču v Ljubljani.

Meblovana soba
se odda takoj v najem
na Bleiweisovi cesti šte. 1, I. nad-
stropje na desno. 1890 2-2

Sprejme se takoj
pomočnik
za črevljarski obrt, plača na teden
5 K in prosta hrana. 1873 3-3
Istotam se sprejme tudi **učenec.**
JOŽEF BEČAN, Rakovnik, p. Medvode.

Zastonj in franko



dobi vsakdo moj najnovejši
veliki cenik z 900 slikami o
vseh vrstah ur, zlatnine in sre-
brnine po izvirnih tovarniških
cenah.
Tovarniška zaloga ur
Maks Böhnel,
1265 b urar 6-5
Dunaj IV., Margarethenstrasse 38 P.
Založnik c. kr. državnih uradnikov.
Trgovina ustanovljena 1. 1840. Odlikovana
z Grand Prix in zlato svetinjo Pariz 1904.

Službe išče

mlad, priden, pošten in zanesljiv mož v kaki no-
tarski, odvetniški pisarni, oziroma pri kaki hranil-
nici ali posojilnici oziroma kaj sličenega v mestu
Ljubljana ali pa v kakem trgu na Gorenjskem ali
Dolenjskem. Vešč je slov. in nemškega jezika.
Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: **„Pridnost
in poštenost“** poste restante, Ljubljana. 1871 3-2

Preselitev.

**Praktični zdravnik
dr. vitez Foedransperg**
ordinira
1866 3-2

v Ljubljani,
Sv. Jakoba trg 2 (v Virantovi hiši)

Tisoče zahval-



nih pisem iz vseh delov sveta do-
biva pojasnilna in poučna knjiga
kot domači svetovalec le-
karnarja **A. Thierry** - ja bal-
zamu in centifol. mazilu kot
nenadomestnem sredstvu. Ta
knjižica se pošilja poštne pro-
sto proti 35 v. (tudi v znamkah).
Naročevalci balzama dobijo knjigo
zastonj. 12 malih ali 6 dvojnih
steklenic balzama stane 5 kron.
60 malih ali 30 dvojnih stekle-
nic K 15.— franko z zabojem
vred itd. 2 lončka centifolj. mazila franko z zabojem
K 13.60. Prosim nasloviti na

lekarnarja A. THIERRY v Pregradi
pri Rogaški - Slatini.

Ponarejalce in razprodajalce ponarejanj mojih edino
pravih preparatov prosim mi naznaniti, da jih sod-
nijsko zasledujem. 1856 52-2

Mesnica na Javorniku

tik glavne ceste, na zelo obljudenem pro-
storu se da za več let v najem spretne-
mu mesarju pod ugodnimi pogoji. V hiši je tudi
stanovanje. 1861 5

Ponudbe sprejema in pogoje stavi **Marija
Bregant**, posestnica na Javorniku.

Lepo posestvo,

25 minut od Celja ob okrajni cesti, ter ob
progi južne železnice in ob Savinji ležeče,
sa poletno bivanje jako ugodno, meri 34
oralov in sicer 18 oralov njiv in z žlahtnim
zadnim drevjem zasajenimi travniki, 16 oralov
gozda, hiša, obstoječa iz 3 sob, 2 kuhinj,
kleti itd., kozolec, živinski hlevi in druga
gospodarska poslopja, vse v najboljšem stanu,
se pod ugodnimi pogoji

prodaja.

Natančneje pod „D 26“ poste restante
Celje. 1859 3-2

Naznanilo.

Naznanjam, da sem svojo znano trgovino povečal in da bom
prodajal na dosedanem prostoru vsakovrstno

domače in inozemsko usnje

ter druge v to stroko spadajoče potrebščine, kakor črevljarsko orodje,
mazila in črnila za boljša obušala po najnižjih cenah na drobno
in debelo. — Vsem svojim cenjenim odjemalcem, kakor tudi ostalemu
p. n. občinstvu se priporočam za nadaljno naklonjenost.

Ivan Marchotti

1899 3-1 trgovec z usnjem
v Ljubljani, na Sv. Petra cesti šte. 30.

S podpiranjem domačega se oddaljuje ptuje.

Odlikovana tvrdka Fran Radić na Bolu, Dalmacija

proizvaja *dobra namisna in desertna vina vsake vrste*. Vsebujejo naravnega
alkohola od 9—14 stopinj. *Naročila* od 50 litrov in višje se izvršujejo takoj in
točno. *Uzorci*, cenik in izjave priznanih veščakov pošiljam na zahtevo franko. Na
razpolago je na stotine priznalic v Banovini.

Naravno vino je potrebno za redno prebavo, ponarejeno škodi celemu sestavu.
Vesten zdravnik hoče svojim rekonvalescentem ali zabraniti popolnoma taka vina
ali pa priporoča izključno porabo *naravnega dalmatinskega vina*, čegar
povoljni učinek na zdravje se že uvažuje s kompetentne zdravniške strani. Vrh
tega ga ni mogoče dobiti pod ugodnejšimi pogoji nego na izvoru. 1885 3 1

Uspešno za zdravje.

Razglas.

Št. 13.893.

1880 1-1

Dne 2. januarja 1905 ob 10. uri dopoldne se bo vršilo v de-
želnem dvorcu (na Kongresnem trgu)

XVII. Žrebanje obveznic

4% kranjskega deželnege posojila.

Od deželnege odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 5. novembra 1904.

**V Bohinjski Bistrici
se prostovoljno prodaja**

hiša

v kateri se izvršuje gostilniška obrt, z
vrtom poleg nje in 11. orali gozda.

Več se poizve pri g. Fr. Mencinger, Sava
št. 37, pošta Jesenice na Gorenjskem. 1886 3-1

Hinko Hieng

1898 1-1

trgovec

Anica Hieng roj. **Bobnar**
poročena.

Ljubljana, dne 12. listopada 1904.

Žrebanje

danes zvečer ob 8. uri.

Glavni dobitek

== kron 25.000 kron ==

Srečke vojaškega spomenika
à 1 krono

1753 15 Dobitki obstoje iz efektov in se ne izplačajo v denarju.

priporoča
J. C. Mayer, Ljubljana.

Naznanilo otvoritve.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in na
deželi si usojam najuljudneje naznaniti, da sem
otvoril svojo novo 1892 5-1

trgovino s klobuki in perilom

v Ljubljani, Stari trg 4

nasproti Seunig-ovi trgovini z usnjem

ter jo oskrbel z največjo in najmodernejšo izbero.

Priporočujoč se v najobilnejši poset, zagotavljam vsakomur najtočnejšo postrežbo po
najnižjih cenah ter beležim

z velespoštovanjem

G. Čadež.



GRİČAR & MEJAČ

Prešernove ul. 9, Ljubljana, Prešernove ul. 9

priporočata svojo z najnovejšimi predmeti popolnjeno zalogo v
konfekciji za dame kakor tudi obleke za gospode in dečke,
zagotavljajoča točne in solidne postrežbe po čudovito nizkih cenah.

— Ceniki se razpošiljajo na zahtevo zastonj in poštne prosto. —

Po ugodni ceni
sukneno blago pri

R. Miklauc
Ljubljana

Špitalske ulice šte. 5.

1897 12-1

1650 52-35

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

z sedežem v Gorici, ul. Barzellini 22

priloga

prava pristna najboljša vina: sladko rebulo, zelen, rizling, burgunder, modrafrankinja in drugo, pri najzmernejših cenah s točno in pošteno postrežbo.

Razpošilja se tudi v svojih sodih od 56 l. naprej na vse kraje.

Posreduje tudi prodajo sadja.

Vsem naprej!

Električna žepna svetilka z vodno sesalno baterijo.



Najpopolnejša žepna svetilka Vsaka baterija ima sten in se vsakih 10-12 tednov namoči z vodo. Potreba ni nikake ujedajoče in lahko pokvarljive tekočine ali paste. Najintenzivnejši svetlobni učinek. Nikake sitnosti, ker stvar ne more odreči, in brezmejna trajnost svetlobe. Kompletna elektr. žepna svetilka z vodno-sesalno baterijo K 4-1, z metalcem žarkov K 5-1, vodno-sesalna baterija posebej K 1-80. Razpošilja proti povzetju le eksportna tvrdka Schwartz, Dunaj IX./4. Sechschimmelgasse 23./11. 1804 8

Kamnosek

IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbinska dela.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.

Izdeluje načrte in proračune.

1007 24-23



Domača slovenska trvdka!

izdelovatelj orgelj

Ivan Milavec

(Goršičev učencec)

Ljubljana, Cerkevne ulice

se najljubšeje priporoča 26-25

v izdelovanje

novih cerkvenih orgelj.

Vsakovrstna popravila po najnižjih cenah.

Istrska vina

lastnega pridelka,

== nova, ==

muškateljec, belo, rdeče in teran. Specijaliteta: belo vino za svetle maše.

Dobiva se edino-le pri pridelovalcu in lastniku vinogradov Antonu Ferlan di Giorgio, Rovinj, Istra. 1583 20-16

INDRA TEA

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in Indije; dobiva se v boljših specializiranih, delkatesnih trgovinah in drogerijah.

Na debelo razpošilja: 1743 10-5

INDRA TEA IMPORT COMPANY TRST.

V letu 1856. ustanovljeni denarni zavod

„Obrtnega pomožnega društva“

registrovane zadruge z omejenim poroštvom

v LJUBLJANI, Židovske ulice h. šte. 8 1176 17-11

sprejema hranilne vloge in jih izplačuje vsak delavnik od polu 9. do 11. ure dopoldne ter od polu 5. do 6. ure popoldne s polnimi po

4 1/2 od sto

naraslimi obrestmi brez odbitka rentnega davka, katerega za vložnike društvo samo plačuje.

Rezervni zaklad, ki tvori društva lastno premoženje, znaša 114.845 kron.

1122 100-39

Zahtevajte

brezplačno in franko moj ilustrirani cenik z več ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izročna trgovina

Most št. 955, Celko.

gld. 250.

Prava amer. nik. remontir-ura s sidro, sistem Moskopf patent v trpežnem futralu iz jelenovega usnja z eleg. verigico iz nik. lja in privrskom, komad



Proti katarom

sopilnih organov, pri nahu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočena je

38 12 II.

MATTON
GISSHÜBLER

naravno

alkalična kislina

katera se z vseh strani sama ali pomošana z gorkim mlekom.

Ta mloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.

Izvir: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassen-ju v Ljubljani.

Dacar

1846 3-3

za vžitino za davčni okraj Tržič se s 1. januarjem 1905 sprejme.

Plača po dogovoru. Prošnje so do 30. t. m., predložiti na gosp. Karl Ruecha v Tržiču.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruge z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-89

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.-12. in od 3.-4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilnišnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša K 5.245.845'40.

Stanje hran. vlog K 5.089.883'14. Denarni promet K 23.806'306'40. Stanje rez. zaklada K 98.238'41.

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilnišnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

gld. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čajšč za podklado;
- 2 kom. efekt. namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor;
- 42 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovansko in priložnostno darilo kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1469 22

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem. Bil sem s pošiljateljico krasno garnituro jako zadovoljen. Ljubljana. Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku, S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru. Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. St. Pavel pri Preboldu. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški sodnik



479 104 66

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini in v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

== Izgotovljene obleke

posebno na havelke v največji izbiri po najnižjih cenah

Sebastijan uniform avstrijskega društva železnih uradnikov



Zahtevajte pri nakupu

671 60-86

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.



Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluvijske, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštenu po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, sattruje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 1885 26 5

Ana Hofbauer,

Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Dr. Juan Milan Kribar

uljudno naznanja, da je otvoril svojo

odvetniško pisarno v Ljubljani,

Sodnijske ulice števil. 2.

1854 3—3

Novosti v modnem blagu

za dame, tu- in inozemskem suknu, kakor tudi vsem drugem manufakturnem blagu; velika zaloga raznih zastorov, preprog, posebno pripravne za cerkveno porabo.

Bogata izbira krojaških potrebščin n. pr. izvrsten kavise po 28 kr., podloga za krila 76 cm, od 16—22 kr.; 110 cm, 20—26 kr., priporoča

J. Kostevc, Sv. Petra cesta št. 4.

Cene strogo solidne. Postrežba točna. Uzorce pošiljam na zahtevo poštne prosto. Pošiljate proti povzetju.

1814 17—4

Hočete li dolgo živeti

In se veselili dobrega zdravja? Da to dosežete, skrbite za zdrav želodec in vedno urejeno prebavo.

Kdor si je pokvaril ali prehladil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedili in pijačo, najde gotovo pomoč v

1078 27—6

Germanovi življenjski esenci

ki se uporablja z največjim uspehom pri: pomanjkanju sili, slabem želodcu, pehanju, gorečici, zgagi, slabosti, glavobolu, omotici, krčih, zaprtju, haemorrhoidih (zlati žili). Po preobitem obedu, posebej po tolstih in težko prebavljivih jedilih odstranjuje ta esenca pritisk in bolečine in pospešuje slast, s čimur prav mnogo pripomore k ohranitvi in hranitvi telesa. Ker izločuje vse slabe sokove iz telesa, deluje kričistilno in ima radi popolne neškodljivosti prednost pred vsemi drugimi sredstvi tudi po večletni uporabi, ker se pripravila iz najčistih in izbrano najboljših rastlinskih sokov ter ima prijeten, grenkobno aromatičen okus, vsled česar ga radi zavijajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci.

Germanova življenjska esenca bi kot pravo ljudsko in domače sredstvo ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker pogosto obvaruje pred resno boleznijo, ako ni brzo pri roki zdravniške pomoči. Pri nakupu naj se zahteva vedno Germanova življenjska esenca iz lekarne „Črna orla“ v Belovaru, ker se dobe tudi druga sredstva s podobnimi imeni, katerih pa nobeno ne dosega dobrote prve. V znamenje pristnosti mora imeti vsaka steklenica v zelenem kartonu popolno ime trdk: Lekarne „Pri črnem orlu“ H. Germana v Belovaru (Hrvaško), kamor naj se naslavljajo tudi vse poštné pošiljke. Cena steklenici K 1.40; po pošti ne manj kot dve steklenici. Za zavijanje 40 v več. Pošilja se po povzetju ali če se denar pošlje naprej. Naslov naj se napiše natančno in razločno. Pojasnila na vprašanja, prospekti in navodila o uporabi zastoj.

Germanovo življenjsko esenco moram trpečemu človeštvu kar najbolje priporočiti, ker sem se večkrat prepiral sam na sebi, kakor tudi pri številnih svojih župljanih, katerim sem jo priporočil, o njenem izbornem učinku.

Dve steklenici Germanove življenjske esence, ki sem jih prejel od Vas, sta mi prav dobro pomagali, pošljite mi še 6 stekl. Peter Gradinač, vpok. župnik, Gradec, Zinzendorf.

Javljam Vam, da sem poskušal že različna sredstva, a nobeno ni imelo zaželenega učinka kot Germanova življenjska esenca.

Prosim, pošljite mi vnovič 8 steklenic Germanove življenjske esence, ki jo bom najtopleje priporočil vsem trpečim na želodcu. Sedaj sem že na potu popolnega ozdravljenja.

Apolonija Haberl, Semrich pri Peggau, Štaj.

„The Gresham“

zavarovalnica za življenje v Londonu

podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I. Giselastrasse 1, v družbeni hiši.

Aktivna družbe 31. decembra leta 1903 K 208,669,245.—

Letni dohodek na premijah in obrestih v letu 1903 „ 31,994,339.—

Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za vzvratna nakupila itd. od družbinega obstoja (1848) „ 469,518,100.—

Tekom leta 1903 je izdala družba 5613 pogodb o kapitalu „ 42,992,712.—

Kot varščino za avstrijske zavarovance je vlada priznala naslednje vrednosti:

Zalog družbe pri c. kr. državni centralni blagajni na Dunaju je

znašal dne 14. aprila 1904 K 26,416,938.10

Posestvo na Dunaju „ 1,050,000.—

Posestvo v Pragi „ 490,000.—

Izplačana posojila zavarovancem „ 3,605,734.13

K 31,562,672.23

Načrte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba zavarovalne pogodbe, kakor tudi ponudbene obrazce daje brezplačno

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Ljubljani

GVIDON ZESCHKO, Franc Jožefa cesta števil. 17.

NB. Tu se sprejme tudi izvedeni potovalci in zastopniki.

1241 12—4

Epohalna iznajdba dvajsetega stoletja!

Vacuum-Cleaner

reprezentuje edino absolutno prahu prosto snaženje, reši na najbolj odličen način pereče vprašanje o higieni stanovanj in povzročuje popoln preobrat na polju snaženja preprog in pohištva.

Razprašenje na licu mesta

preprog, pohištva, zastorov itd. ni treba več odstranjevati z njih prvotnega mesta. Brez vsakega prahu se izvrši higieniško na najpopolnejši način razprašenje na licu mesta.

Pomladansko in temeljito hišno snaženje, ki so se ga doslej tako bali in je bilo težavno ter dolgotrajno, se izvrši sedaj hitro in lahko z

Vacuum-Cleaner-jem.

Snaženje s pomočjo vsrkanega zraka ne povzroči le temeljitega razprašenja, marveč odstrani in pokonča tudi molje in njih zalego.

Komanditna družba Vacuum-Cleaner

Zastopstvo za Kranjsko: Peter Matelič, zavod za snaženje stanovanj

Škoflje ul. 14, LJUBLJANA, Skoflje ul. 14.

1838 3—3



Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52-23
Trpežnejša in lažjejša streha, kakor iz
vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

Izdelovatelj cementnih, Glince pri Ljubljani.

Nikakih sivih las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las
se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina

(zak. zajamčeno) 1098 52-21

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo iz-
bornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne iz-
gubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede
do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Vi-**
teku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V
Ljubljani naprodaj v drogeriji **A. Korbarja.**

Pivovarna J. PERLES
LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svedarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti.
1009 52-23

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno - voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,
voščene zvitke, izborni med-pitanec
koji se dobiva v steklenicah, škatljah in škafih v poljubni veli-
kosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi voseb
in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in
pošteno postrežbo.

LJUBLJANA,

Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

1600 64-8
Valentin Golob

(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priporoča:

železo, ploščevino, nosilke in
šine, cement, štorje, strešni
papir, vozne plohte, gumnote
cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe,
štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in polje-
delstvo, poljedelske stroje, ku-
hinjske opreme, kositarjeve
posode domačega trpežnega
izdelka.

Velika (zaloga) izbora
pristno pozlačenih na-
grobnih križev.

Postrežba točna!

Cene zmerne!

Založnik zveze avstrijskih
e. kr. državnih uradnikov



Prva domača
slovenska pivovarna

G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfve ulice 12

priporoča slav. občinstvu in spošt. go-
stilničarjem svoje izborni marčno in
na bavorski način

varjeno pivo

Odlikovana na razstavi živil v Parizu
z najvišjim odlikovanjem grand prix in
1008 zlato kolajno. 52-23

Ustanovljena leta 1854.



„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Gld. 70—
za železnico in barko.

Hitra in varna vožnja na moderno oprav-
ljenih, novih brzoparnikih te solidne
družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne
vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah
št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Ivan Nep. Resman.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v
torek dopoldne, da prestopite pravočasno
na barko v soboto zjutraj. Naši parniki —
Finland Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo
do New Yorka osem dni. To je pribito, Ujuda-
nost, snaga in zdrava hrana je na njih
pri nas prvo in zadnje.

Red Star.

Uedno najnovejši

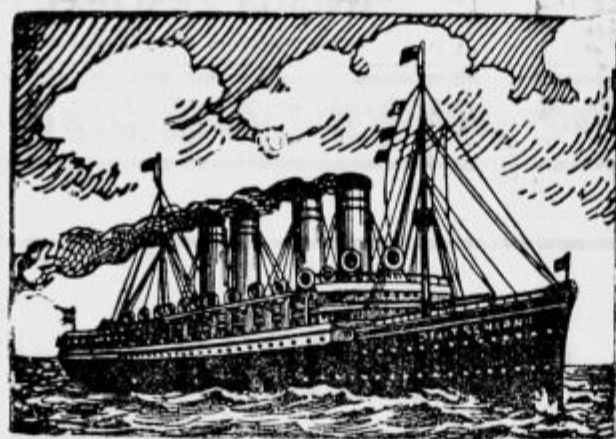
gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le
pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,
nasproti kavarni „Evropa“, v hiši gospoda
Kribarja.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.



Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana**

31 Dunajska cesta 31

HAMBURG-AMERIKA

Iz Ljubljane v
Novi Jork samo

fl. 60— z dobro, prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu. 1503 52-10

Izvrstna sigurna vožnja z brzo-
parniki samo 6 dni.

Pojasnili po večkrat brezplačno.

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v te stroko
spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših
konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: grobne
križe, koile, peči, vrtni klopi, mlize, stebre, frombe za vodo itd.

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: železne strešne stole, mo-
stove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih sistemov, kakor tudi vseh stavbinskih
in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike
raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-43

Tovarna za kruh in pecivo

I. I. Kantz-a

v Ljubljani

priporoča: pristni rženi, pš-
nični in mlečni kruh, pečivo h
kavi, brioches, orehove in ma-
kove rožičke, vaniljski in fried-
richsdorfski suhor l. dr.

1051 52-24

Na dan štirikrat sveže pe-
civo in sicer:

ob 6. in 10. uri dopoldne

ob 2. in 6. uri popoldne.

A. Kraczmer zaloga
klavirjev
Ljubljana, Sv. Petra cesta 6



priporoča
popolno zalogo

kratkih klavirjev

mignonov in planin

najbolj renomiranih firm
po najnižjih cenah. Pre-
igrani klavirji, solidno in

stanovitno prenamerjeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9



Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
nabirajo in izvršajo se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.

1517 52-9

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Nalboljša in najcenejša postrežba
za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in po-
trebščine, kirurški aparati, vsekar in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
1244 vod iz soli za kopel. 52-17

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo:
grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se
izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Brezplačno in poštne prosto



pošilja vsakemu na
zahtevanje svoj ilu-
strovani cenik prva
in največja izvozna
trgovina z urami, bi-
seri, zlatino, srebr-
nino, optičnimi stvar-
mi, godbenimi avto-
mati itd. 9-2 52-26

Dietingerjev nasl.
Teodor Fehrenbach

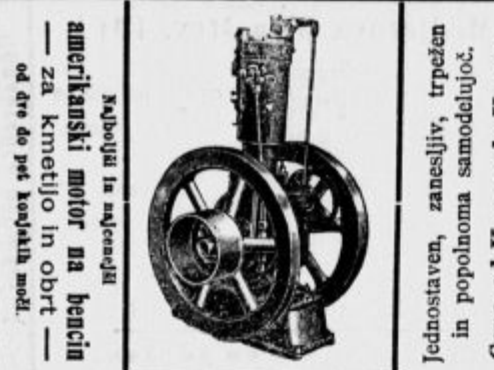
v Mariboru (Štaj.),
Gospodarska ulica 26,
v lastni hiši.

Niki. rem. ura od 1'80 gld., srebrna rem-ura
od 4 gld., zlata rem. ura od 10 gld. dalje.
Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča po-
pravila natančno, vestno in jako ceno.

Optični zavod



Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.



Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si
vsakdo popravila lahko sam preskribi.
1254 Dobivajo se najbolje pri 52-17
Karol Kavšek nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji
kakor: mlatilnice, slamorez-
nice, vrtila, čistilnice, mlini
za sadje in grozdje, preše itd.
Traverze, cement, štorja,
okovi in orodje za vsako obrt.
Ceniki na razpolago.

Pri nakupovanju
suknenega
in manufakturnega
blaga
se opozarja na trdsko

HUGO IHL

v Ljubljani
Špitalske ulice št. 4.
196 52-41
Velika zaloga
suknenih ostankov.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

1055 52-22

Hidralične vidre in sesalke

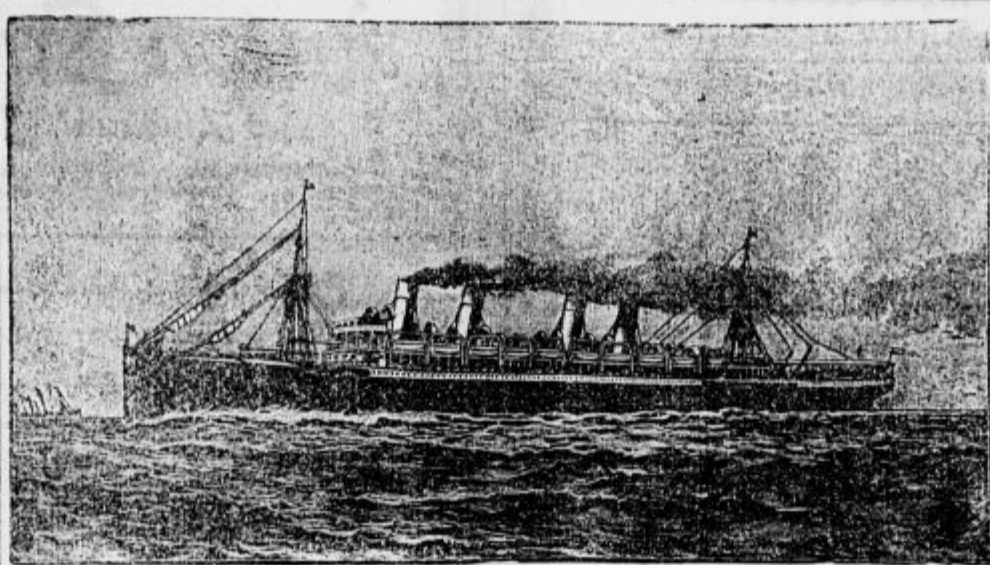
JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini in izdelovanje vseh v to stroko spa-
dajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajline mize, ograje na mirodvoru, obrne-
je, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna
okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: vajitni zastori in sočinne pialte po najnovejšem sistemu s samodvigal-
nimi oporami brez vijakov.



Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“,
(največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Zopet znižane cene! 60 gld.

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene
amerik. železnic.

Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35

1361 14

nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Ustanovljeno leta 1842.
1668 52

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.
— Električni obrat. —

Brata Eberl
Prodajalna in komptuar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.

Slikarja napisov
Stavbinska in pohištvena
pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, si-
karje in zidarje, štedilnega mazila
za hrastove pade, karbolinjea itd.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v
najino stroko spadajoče delo v mestu in na
deželi kot priznano rešilo in fino po naj-
nižjih cenah.

Telefon 134.

Zdravje je največje bogastvo!



Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo
vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo
katar, urejujejo izmedek, odpravijo nadubo, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo
prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče
bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih
in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje iz-
hajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu
ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo:
Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom: 1414 20-12

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
— Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11.— K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo
imena nekaterih gg. ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma
ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik;
Ilija Mamić, opankar; Zorja Vukelić, šivilja; Josip Seljanec, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb,** Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Kupim
50.000 krljev

40.000 smrekovih
in jelkovih, 2000
bukovih, 2000 hra-
stovih in različnih
drugih vrst, postav-
ljeno v Ljubljano.
Ponudbe s cenami
sprejema

A. Deghenghi

lesna trgovina
Ljubljana.

1689 52-49

6 mesecev na polzkušnjo!

3 mesece kredit! Popolno zastoj!

in enake širokoustne reklame moja svetovnoznana
tvrda ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
pošiljam že leta 1704 20-6

v popolno zadovoljnost

svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ame-
rikansko, antimagnetičko, sistem

Samo
fl. 2-25
z
veržico
in fute-
ralom

Roskopf-patent-rem.
uro s sidrom št. 99

s plombo

v črnem imit. jeklen. ali ni-
kelastem okviru, pat. email.
kazališče, 36 ur idečo, natanč-
no popravnost s triletnim pri-
mernim jamstvom, v furalu
iz jelenine, z nikeln. veržico
in privetkom za ceno gl. 2-25,
3 komadov gl. 6-50, 6 kom.
gl. 12-50. Ista ura s dvojnim
pokrovom gl. 3-50. Cene al-
stern „Roskopf“-ure, brez
plombe, kakorine prodajajo
mal urarji in trgovci, ko-
mad gl. 1-75.

Denar nazaj! ali
zamena dovoljena
tudi po 6 mesecih v
Pošilja proti povzetju ali

nepokvarjenem stanju. —
če se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur **Hanns Konrad**
v Mostu (Brux) št. 1099, (Češko.)

c. kr. sod. zapriseženi cenilec.

Odlikovani s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in sre-
brnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznanimi
pismi iz vseh delov sveta.

Bogato ilustr. ceniki z nad 600 slikami se na za-
htevo pošljejo gratis in franko.

AVGUST REPIČ
sodar

LJUBLJANA (v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsako-
vrstne

SODE
po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in ri-
salnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

2 52-46 Filijalka

Resljeva cesta št. 7

priporoča

najbolje urejeno zalogo različ-
nega papirja, trgovskih in po-
slovnih knjig, šolskih zvezkov,
beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za
ljudske šole, nastenske table za
ljudske šole, molitvenike v raznih
vezeh, kipe slovenskih literatov,
razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Anton Schuster

Ljubljana, Špitalske ulice 7, Ljubljana

priporoča

novosti

v konfekciji za dame in deklice: bluže in deške obleke, modno blago za dame in gospode; vsakovrstne lodne, krasne barhente, šerpe, različne garniture in flanelaste odeje.

Solidno blago! Nizke cene!
Vzorci na zahtevanje poštnine prosti.

1809 12-9

Kdor hoče s slastjo jesti in dobro prebavljati,

1779 3 naj vžije požirek rastlinskega likerja „**Florian**“!

Odlikovani na mednarodni razstavi za živila in zdravstvo v Parizu z zlato svetinjo in diplomom

Rastlinska destilacija „Flo-rian“ v Ljubljani.
Polzkušitel

Mlin

se daje v najem za več let v Domžalah.

Ima tri pare belih in en par črnih kamnov in stope. — Zraven je stanovanje, šupa, drvarnica in svinjak.

1852 3-2
Natančni pogoji se izvedo pri Franc Ogrinc v Domžalah št. 7.



Novosti

1647 6

modnega svilenega blaga

in nakitja največja izbira

pri

Alojziju Persché

Pred škofijo št. 21. Ljubljana.



Rumberško, belgijsko in šlezjsko platno v vseh širinah, namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago.

Suicarske vezenine.

Perilo za opreme nevest

za hotele in restavracije

po izvirnih tvorniških cenah.

Izborno blago!

Velika izbira.

Priporočam se preč. duhovščini in sl. p. n. občinstvu v obilni obisk.

Uleespoštovanjem

Anton Šarc, specialna trgovina

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 8. 809 52-22

Priporočam slavnemu p. t. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine, srebrnine, ~ briljantov, diamantov

in drugih v mojo stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Za mnogobrojen obisk se najuljudneje priporoča s spoštovanjem 1643 27-13

Harol Hošak, zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice šte. 5,
založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva.

XXXVI. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene totranske državne polovice.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena, vsebuje 18.435 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 512.980 kron 1802 10-4

Glavni dobiček znaša 200.000 kron v gotovini.

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 15. decembra 1904. — Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštah, brzojavah in železn. uradih v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša šte. 19)

priporoča

svojo bogato

zalogo

hišne oprave.



Spalnice, jedilne
sobe za salone.

Divane
vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoj in franko.

1564 50

Cene brez konkurence!

Konkurenca nevelja!

Največja zaloga, najboljša in najcenejša trdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za voze.

Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/4, 1/2, 3/4 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pōde. Edino tipčno in najlepše mazilo za trde in mehke pōde.

Voščila, štedilnega, brezbarvna in barvastega za pōde; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 63

Oljnatih barv, priznanih najboljših.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönfelda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, sajamočno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudinskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno
l. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno
l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.

Ogledite si pri nakupu

Novo došlo

modno blago največje izbire, 120 cm široko, met. od 45 kr. do gld. 4:50, svile in baršunov met. od 65 kr. napr., flaneli 70 cm široki met. od 19 kr. naprej. Sukna vsake vrste, krasnih barhantov, platenega blaga, švicarske vezenine in čipk. Zensko in moško perilo: srajce od 39 kr. naprej, kravate, pletenine in dežniki. Velika izbira preprog in posteljnih garnitur. 1010 52-22

Novo vpeljano!

Konfekcija za dame! kakor: bluže (lastni izdelek), krila, porvršne jopice (Paletote) i. t. d.

po znano nizkih cenah!

Dobiva se edinole
pri tvrdki

A. Primožič Ljubljana
Mestni trg